

**UCHWAŁA NR 76/X/2025
RADY MIEJSKIEJ W LIBIĄŻU**

z dnia 14 marca 2025 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027”

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późniejszymi zmianami) oraz art. 176 pkt 1) i art. 179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) Rada Miejska w Libiążu uchwala:

§ 1. Przyjąć „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXXVII/283/2022 Rady Miejskiej w Libiążu z dnia 18 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022 - 2024”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Libiąża.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Libiążu

Dariusz Derendarz

Załącznik do Uchwały
Nr 76/X/2025
Rady Miejskiej w Libiążu
z dnia 14 marca 2025 r.

„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027”

SPIS TREŚCI:

Wstęp.....	3
ROZDZIAŁ 1: Gminny Program Wspierania Rodziny - założenia oraz podstawa prawna Programu	5
ROZDZIAŁ 2: Diagnoza sytuacji społecznej w gminie Libiąż	7
2.1.Struktura wybranych świadczeń społecznych dla rodzin w latach 2013-2015.....	8
2.2. Świadczenia rodzinne i Fundusz Alimentacyjny	13
ROZDZIAŁ 3: Wsparcie dziecka i rodziny – współpraca międzyinstytucjonalna. Diagnoza społeczna sytuacji rodzin w gminie Libiąż.....	15
ROZDZIAŁ 4: Działania realizowane w zakresie wsparcia dziecka i rodziny w gminie Libiąż.....	21
ROZDZIAŁ 5: Innowacyjne działania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej.....	36
5.1. Indywidualna asysta rodzinna jako forma wsparcia rodzin wieloprogowych	36
5.2. Klub Integracji Społecznej – jako kompleksowa forma wsparcia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	40
5.3. Działania dla rodzin realizowane w ramach projektów systemowych europejskich oraz rządowych.....	42
5.4. Działania o charakterze środowiskowym realizowane w ramach Centrum Aktywności Lokalnej oraz Programu Aktywności Lokalnej.....	46
ROZDZIAŁ 6: Analiza SWOT – ocena uwarunkowań efektywnej realizacji Programu	51
ROZDZIAŁ 7: Adresaci Programu	54
ROZDZIAŁ 8: Cele i zadania Programu	55
ROZDZIAŁ 9: Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018..	63
ROZDZIAŁ 10: Monitoring i ewaluacja Programu	64
Zakończenie	65

Wstęp

Rodzina jest pierwotnym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtują się postawy, zachowania i poglądy. Jest pierwszym środowiskiem wychowawczym, które ma decydujący wpływ na osobowość człowieka, jego życie i rozwój. W rodzinie przebiega proces socjalizacji dzieci i przygotowanie młodego pokolenia do pełnienia przyszłych ról społecznych.

Proces kształtowania osobowości oraz przekazywania systemu uniwersalnych wartości jest procesem trudnym. Właściwe wychowanie i opieka nad dzieckiem to silna podstawa dla jego przyszłego funkcjonowania w społeczeństwie. Może to się odbywać tylko w prawidłowo realizującej swoje funkcje rodzinie, będącej pierwszą komórką społeczną, z jaką styka się młody człowiek.

Rodzina to przede wszystkim środowisko życia. To w niej właśnie powinny być zaspakajane podstawowe potrzeby człowieka jako jednostki, a także potrzeby rodziny jako całości. Jeżeli rodzina nie wypełnia tych zadań lub wypełnia je w stopniu niewystarczającym, wówczas potrzebuje pomocy.

We współczesnych warunkach społeczno-gospodarczych rodzina ulega przekształceniom, zmieniają się jej podstawy społeczno-ekonomiczne, jej funkcje i struktura społeczna. Dokonujące się zmiany, oprócz pozytywnych skutków, powodują pogłębianie wielu negatywnych zjawisk, takich jak: bezrobocie, spadek dochodów ludności, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego. Zjawiska te są przyczyną zagrożeń dla prawidłowego funkcjonowania rodziny. Poprzez swoje oddziaływanie czynią one daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i pozostałych członków rodziny. Pozostawienie rodziny bez odpowiedniego wsparcia i pomocy specjalistycznej powoduje jej postępującą degradację i skutkuje różnorodnymi konsekwencjami, które najbardziej dotyczą dzieci. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez przedstawicieli różnych instytucji oraz podejmowania działań na rzecz rodziny i udzielanie wsparcia w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Podstawowym zadaniem przy rozwiązywaniu problemów społecznych jest wsparcie rodziny w zakresie odbudowywania prawidłowych relacji zachodzących w rodzinie oraz wsparcia we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Dzieci wymagają szczególnej troski i ochrony, a działalność na ich rzecz powinna koncentrować się na ochronie ich praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, systemu ochrony zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka i różnych zagrożeń życiowych.

ROZDZIAŁ 1: Gminny Program Wspierania Rodziny – założenia oraz podstawa prawna Programu.

Głównym założeniem „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027” jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez prace z rodziną oraz zapewnienie wieloaspektowej pomocy i wsparcia. Realizowane w ramach niniejszego Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny.

Podstawą opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie, z którym jednym z zadań własnych Gminy jest opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Ustawa nakłada na Gminy również takie zadania, jak tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, placówkami służby zdrowia, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania swoich funkcji. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

Stosując ustawę, należy mieć na względzie podmiotowość dziecka i rodziny oraz prawo dziecka do:

1. Wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania dziecka poza rodziną - do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeżeli jest to zgodne z dobrem dziecka;
2. Powrotu do rodziny;
3. Utrzymywania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów;
4. Stabilnego środowiska wychowawczego;
5. Kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
6. Pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
7. Ochrony przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie dziecka;
8. Informacji i wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą, odpowiednio do jego wieku i stopnia dojrzałości;
9. Ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
10. Poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej;
11. Dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia.

▪ **Podstawa prawna Programu.**

„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027” wpisuje się w działania określone w „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Libiąż na lata 2021-2026”.

Zakłada realizację zadań wynikających w szczególności z następujących aktów prawnych:

- Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49).
- Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283, 1572),
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w domowej z dnia 29 lipca 2005 r. (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
- Ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809),
- Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz.1829).

ROZDZIAŁ 2: Diagnoza sytuacji społecznej rodzin w Gminie Libiąż.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do ich wypełniania. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Wsparcie rodziny polega w szczególności na:

1. Wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
2. Rozwijaniu umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny,
3. Podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
4. Pomocy w integracji rodziny,
5. Przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
6. Dążeniu do reintegracji rodziny,
7. Pracy z rodziną,
8. Pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wszystkie jednostki pomocowe działające na terenie Gminy w określony sposób zajmują się wspieraniem rodziny w różnych obszarach jej funkcjonowania, a ich integralne, holistyczne oddziaływania pozwalają uzyskać zamierzone efekty i wprowadzić istotne zmiany w zakresie funkcjonowania instytucji rodziny. Główną jednostką organizacyjną zajmującą się szeroko rozumianym wspieraniem rodziny stanowi Ośrodek Pomocy Społecznej, który służy pomocą rodzinom z Gminy znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzi działania zmierzające do zaspokojenia niezbędnych ich potrzeb i umożliwiające życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W dalszej części dokumentu przedstawione zostały dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny oraz podejmowane przez te instytucje działania.

„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027” przygotowano w oparciu o diagnozę sytuacji społecznej rodzin w gminie Libiąż.

W dalszej części dokumentu przedstawione zostały dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny oraz podejmowane przez te instytucje działania.

2.1. Struktura wybranych świadczeń społecznych dla rodzin w latach 2023-2024.

Świadczenia pomocy społecznej przyznawane są osobom i rodzinom, które spełniają kryteria dochodowe oraz pozostałe warunki określone w ustawie o pomocy społecznej. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód miesięczny na osobę w rodzinie (pomniejszony o miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych, o składki z tyt. ubezpieczeń oraz o kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób) nie przekracza kryterium dochodowego od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2024 roku:

- dla osoby samotnie gospodarującą: 776 zł,
- dla osoby w rodzinie: 600 zł.

W ramach zadań własnych przyznawane były zasiłki celowe na zaspokojenie uzasadnionych potrzeb np. zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, zasiłki okresowe, pomoc przyznawana w formie zakupu gorącego posiłku, pomoc w formie usług opiekuńczych, opłata za pobyt w domu pomocy społecznej itp. Od sierpnia 2009 roku do zadań własnych gminy należy wypłata zasiłków stałych oraz opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby je pobierające. Wcześniej były to zadania zlecone, obecnie jest to zadanie własne, na które Gmina otrzymuje dotacje.

Tabela Nr 1. Środki wydatkowane w 2023 roku w podziale na zadania.

Zadania	Kwota wydatków w zł
Zadania zlecone gminie	7 051 919,51
Zadania własne gminy, w tym:	12 916 281,32
środki własne	9 821 582,44
dotacje	3 094 698,88
Razem	19 968 200,83

Udział % środków na realizację zadań:

- **środki na zadania zlecone i dotacje, projekty - 50,81% (10 146 618,39)**

- środki własne gminy - 49,19% (9 821 582,44

Tabela Nr 2. Środki wydatkowane w 2024 roku w podziale na zadania.

Zadania	Kwota wydatków w zł.
Zadania zlecone gminie	8 381 770,81
Zadania własne gminy, w tym:	14 158 822,97
środki własne	11 729 092,40
dotacje	2 419 278,88
projekt dofinansowany z UE „Czas na aktywność”	10 451,69
Razem	22 540 593,78

Udział % środków na realizację zadań:

- środki na zadania zlecone i dotacje, projekty - 47,96% (10 811 501,38)
- środki własne gminy - 52,04% (11 729 092,40)

Osoby i rodziny objęte pomocą społeczną.

Liczbę osób i rodzin korzystających z różnych form wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej obrazuje Tabela Nr 3.

Tabela Nr 3. Osoby i rodziny objęte pomocą społeczną.

Wyszczególnienie	Rok	Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	2023 2024	460 430	334 313	509 453
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	2023 2024	10 10	9 9	10 10
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zleconych łącznie	2023 2024	464 433	337 315	513 456
Pomoc wyłącznie w formie pracy socjalnej	2023 2024	- -	137 144	342 328
Ogółem pomoc finansowa, usługowa, w formie pracy socjalnej	2023 2024	-	474 459	863 784

Powody trudnych sytuacji życiowych powodujących przyznanie pomocy społecznej

Ustawa o pomocy społecznej wymienia „okoliczności”, które obok kryterium dochodowego uzasadniają przyznanie pomocy w postaci różnego rodzaju świadczeń.

Tabela Nr 4. Charakterystyka klientów pomocy społecznej (dot. pomocy finansowej, rzeczowej, usługowej) według powodów trudnej sytuacji.

Powód trudnej sytuacji życiowej	2023 rok	2024rok
Bezdomność % ogółu korzystających rodzin	24 7,1%	24 7,62%
Potrzeba ochrony macierzyństwa % ogółu korzystających rodzin	19 5,64%	20 6,35%
Bezrobocie % ogółu korzystających rodzin	97 28,78%	93 29,52%
Niepełnosprawność % ogółu korzystających rodzin	209 62,02%	182 57,78%
Długotrwała choroba % ogółu korzystających rodzin	236 70,03%	217 68,89%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego % ogółu korzystających rodzin	57 16,91%	19 6,03%
Przemoc domowa % ogółu korzystających rodzin	8 2,37%	4 1,27%
Alkoholizm % ogółu korzystających rodzin	43 12,76%	51 16,19%
Narkomania % ogółu korzystających rodzin	5 1,48%	4 1,27%
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego % ogółu korzystających rodzin	6 1,78%	8 2,53%

Wykazanych w tabeli liczb nie należy sumować, gdyż w jednej rodzinie może występować więcej niż jedna przyczyna trudnej sytuacji.

W 2023 r. i 2024 r. najczęściej rodzin korzystało z pomocy z powodu długotrwałej choroby. Bardzo częstymi powodami trudnej sytuacji jest także niepełnosprawność i bezrobocie. Wymienione okoliczności od wielu lat dominują wśród powodów przyznawania pomocy. Mniejszy odsetek stanowi bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, oraz potrzeba ochrony macierzyństwa, alkoholizm, przemoc domowa.

Realizując zadania Ośrodek Pomocy Społecznej w Libiążu udzielał na rzecz osób i rodzin, będących w trudnej sytuacji pomocy w formach przedstawionych w poniższych tabelach:

Tabela Nr 5. Zadania zlecone

Rodzaj świadczenia	2023 rok	2024 rok
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	10 osób	10 osoby
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	41 osób	39 osób
Wynagrodzenie opiekuna prawnego zgodnie z wyrokiem sądu opiekuńczego	1 osoba	5 osób
Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych	46 osób	56 osób

W ramach zadań zleconych w Gminie świadczone są m.in.: specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi, opłacane składki zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, wynagrodzenie opiekuna prawnego zgodnie z wyrokiem sądu opiekuńczego, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne finansowane ze środków publicznych.

Formy i zakres pomocy udzielanej w ramach zadań własnych gminy obrazuje

Tabela Nr 6. Zadania własne

Rodzaj świadczenia	2023 rok	2024 rok
Zasiłki jednorazowe celowe (na opał, żywność, leki, odzież, opłaty za energię elektryczną, gaz, zakup podręczników itp.)	223 rodzin	208 rodzin
Zasiłki okresowe	134 rodziny	125 rodzin
Zasiłki stałe	69 osoby	63 osoby
Opłacenie posiłków dla dzieci w szkołach i przedszkolach	49 dzieci	46 dzieci
Usługi opiekuńcze	121 osób	115 osób
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	65 osób	58 osób
Sprawowanie pogrzebu	-	1 osoba
Opłacanie pobytu w Domach Pomocy Społecznej	29 osób	30 osób
Zdarzenia losowe.	1 rodzina	1 rodzina
Schronienie	4 osoby	5 osób
Pobyt w ośrodku wsparcia – Dom dla samotnych matek	2 osoby	-

Należy zauważyć, że nadal znaczna część rodzin pozostających w systemie pomocy społecznej, to rodziny, w których występują trudne do rozwiązania problemy, jak np. długotrwała choroba, niepełnosprawność, bezradność w rodzinach od wielu lat korzystających z pomocy, a także długotrwałe bezrobocie połączone często z brakiem kwalifikacji zawodowych.

Dla tych rodzin nie tylko niezbędne jest wsparcie w formie pomocy materialnej, ale coraz częściej równie ważne jest podejmowanie działań skierowanych na reintegrację zawodową i społeczną, a także prowadzenie pracy socjalnej i terapeutycznej w rodzinie w celu ograniczenia zjawiska „dziedziczenia” negatywnych postaw i zachowań. Niezbędne jest wprowadzanie nowych narzędzi w pracy socjalnej, stosowanie kontraktów socjalnych, pomoc asystenta rodziny itp. Rośnie także zapotrzebowanie na nowy rodzaj pracy socjalnej tj. pracy w środowisku lokalnym skierowanej na aktywizację środowiska, działania w ramach Centrum Aktywności Lokalnej oraz Punktu Aktywności Obywatelskiej. Ważne miejsce zajmują również działania podejmowane w ramach projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

2.2. Świadczenia rodzinne i Fundusz Alimentacyjny.

▪ Świadczenia rodzinne.

Od 01 maja 2004 r. weszła w życie ustawa o świadczeniach rodzinnych, zgodnie z którą Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał do realizacji nowe zadania, realizowane dotychczas przez ZUS, PUP, Fundusz Alimentacyjny, zakłady pracy. Od września 2005 r. nowym zadaniem było ustalanie prawa i wypłata zaliczki alimentacyjnej, a od 01 października 2008 r. wypłata świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego.

Tabela Nr 7. Świadczenia rodzinne

Rodzaj świadczenia	2023 rok	2024 rok
Zasiłki rodzinne	191 rodzin	147 rodzin
Dodatki z tytułu: Urodzenia dziecka	8 rodzin 19 dzieci	10 rodzin 11 dzieci
• Jednorazowe zapomogi z tyt. urodzenia dziecka	42 rodziny 80 dzieci	34 rodziny 35 dzieci
• Rozpoczęcia roku szkolnego	357 dzieci	207 dzieci
• Opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego	7 rodzin	6 rodzin
• Samotnego wychowywania dziecka	20 rodzin	22 rodziny
• Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	43 dzieci	42 dzieci
• Podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	61 dzieci	47 dzieci
• Wychowywania dzieci w rodzinie wielodzietnej	57 dzieci	59 dzieci
Zasiłki pielęgnacyjne:		
1. Zasiłki pielęgnacyjne	498 osób	537 osób
2. Świadczenia pielęgnacyjne	121 osób	136 osób
3. Specjalny zasiłek opiekuńczy	1 osoba	0 osób
4. Zasiłek dla opiekuna	11 osób	8 osób
Opłacenie składki na ubezpieczenia społeczne	98 osób	96 osób
Opłacenie składki na ubezpieczenia zdrowotne	41 osób	39 osób
Fundusz alimentacyjny	65 rodzin	61 rodzin
Karta Dużej Rodziny	165 rodzin 78 dzieci	62 rodziny 59 dzieci
Świadczenia rodzicielskie	39 rodzin	36 rodzin
Świadczenie „Za życiem”	1 rodzina	2 rodziny

▪ **Fundusz alimentacyjny.**

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizujący wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego, Ośrodek Pomocy Społecznej podejmował działania zmierzające do wyegzekwowania należności od dłużników alimentacyjnych. W 2024 roku:

- przeprowadzono 11 wywiadów alimentacyjnych i odebrano 11 oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych, przekazano 17 informacji komornikowi sądowemu, mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych pochodzących z wywiadu oraz oświadczenia majątkowego,
- skierowano 22 wnioski o ściganie za przestępstwo z art. 209 § 1 Kodeksu Karnego,
- wydano 5 decyzji dotyczących uznania dłużnika za uchylającego się,
- skierowano 81 wniosków dotyczących dłużników alimentacyjnych do Kancelarii Komorniczych, prowadzących postępowania egzekucyjne o przyłączenie się postępowania egzekucyjnego.

ROZDZIAŁ 3: Wsparcie dziecka i rodziny –współpraca międzyinstytucjonalna. Diagnoza społeczna sytuacji rodzin w Gminie Libiąż.

Wszelkie działania podejmowane na rzecz rodziny powinny mieć na względzie jak najszybsze przezwyciężenie trudności pojawiających się w rodzinie, co ma doprowadzić do samodzielnego zaspakajania jej potrzeb oraz wypełniania swoich funkcji. W systemie wsparcia rodziny funkcjonuje wiele instytucji oraz zaangażowanych jest wielu specjalistów. Wszystkie ogniwa systemu muszą zatem podejmować współpracę i współdziałać w codziennych działaniach.

Aby skutecznie pomagać i wspierać rodzinę, należy działać w sposób interdyscyplinarny. Takie pojmowanie współpracy prowadzi do zwiększenia efektywności w zespołowym rozwiązywaniu problemów oraz pomaga w jasnym i sprawnym przepływie informacji pomiędzy współpracującymi ze sobą służbami społecznymi, instytucjami i organizacjami. Umożliwia pełne rozpoznanie potrzeb rodzin, możliwości pomocy rodzinie, dostępnej w środowisku ofert i programów pomocowych. Wpływa również na lepszą koordynację działań nakierowanych na rozwiązanie problemów rodziny oraz umożliwia wzajemne wsparcie i uzupełnianie się. Dzięki temu rodzina może w pełni poczuć się otoczona wsparciem, w sposób jasny odczytując stawiane jej wymagania. Współpraca między instytucjami w zakresie wspierania rodziny buduje społeczne zaufanie do kompetencji instytucji pomagających.

Opracowując Gminny Program Wspierania Rodziny założono, że praca z rodziną powinna być podejmowana natychmiast po zdiagnozowaniu problemu i prowadzona przez profesjonalnie przygotowaną kadrę. Działania na rzecz rodzin przeżywających trudności na różnych płaszczyznach powinny być realizowane w oparciu o konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, terapię i mediacje, pomoc prawną, psychologiczną, organizowanie spotkań dla rodzin mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia spójności, skuteczności, kompleksowości działań oraz zaangażowanie zasobów gminy, Program został opracowany przy wsparciu osób, instytucji, które na co dzień pracują na rzecz dziecka i rodziny. W tym celu przeprowadzono **120** ankiet, których wyniki były pomocne przy dokonywaniu oceny sytuacji

rodzin, zdiagnozowaniu problemów oraz określeniu kierunków działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzin.

Ankiety zostały przeprowadzone:

- w placówkach oświatowych – **99** ankiet,
- w instytucjach pomocy społecznej – **12** ankiet,
- w instytucjach kulturowych – **8** ankiet,
- w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- **1** ankiet,

Kwestionariusz ankiety składał się z 6 pytań podzielonych na części tematyczne oraz z metryczki:

1. Ocena sytuacji materialno-bytowej w rodzinach w gminie Libiąż.
2. Ocena najczęściej występujących problemów w rodzinach.
3. Natężenie problemów w rodzinach w gminie Libiąż.
4. Ocena przyczyn występujących problemów w rodzinach.
5. Działania mające na celu zapobiegania lub ograniczenia występujących problemów.
6. Wskazanie instytucji i organizacji, które swoją działalnością mogą przyczynić się do poprawy sytuacji rodzin.

Osoby ankietowane wskazały, że sytuacja materialno-bytowa w rodzinach w gminie Libiąż jest dobra, rodziny funkcjonują prawidłowo, lecz wymagają wsparcia i pomocy w wypełnianiu niektórych swoich funkcji – **68 osób**, co stanowi **56,67 %** badanych. Według **38osób**, co stanowi **31,67 %** ankietowanych, coraz większa liczba rodzin wymaga systematycznego wsparcia i pomocy. Tylko **14 osób** czyli **11,67%** ankietowanych wskazało, że rodziny funkcjonują prawidłowo.

Jako najczęściej występujące problemy w rodzinie ankietowani wskazali:

- Brak umiejętności komunikacji – **76** osób, co stanowi – **63,33%** ankietowanych.
- Osłabienie więzi rodzinnych – **71** osób, co stanowi – **59,17%** ankietowanych.
- Uzależnienia – **68** osób, co stanowi – **56,67 %** ankietowanych.

- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (trudności wychowawcze) i prowadzenie gospodarstwa domowego – **66** osób, co stanowi – **55%** ankietowanych.
- Brak wzorców – dziedziczenie negatywnego stylu życia – **52** osoby, co stanowi – **43,33%** ankietowanych.
- Przemoc – **37** osób, co stanowi – **30,83%** ankietowanych.
- Trudności mieszkaniowe – **31** osób, co stanowi **25,83%** ankietowanych.
- Niepełnosprawność – **24** osoby, co stanowi **20 %** ankietowanych.
- Długotrwała choroba – **23** osoby, co stanowi **19,17%** ankietowanych.
- Ubóstwo – niewystarczające dochody – **19** osób, co stanowi **15,83%** ankietowanych.
- Bezrobocie – **19** osób, co stanowi – **15,83%** ankietowanych.
- Brak umiejętności funkcjonowania w środowisku , izolacja, marginalizacja – **15** osób, co stanowi – **12,5%** ankietowanych.

Według **63,33 %** ankietowanych najczęściej występującym problemem w rodzinie jest brak umiejętności komunikacji. Mniejszy odsetek ankietowanych wskazało na następujące problemy w rodzinie: osłabienie więzi rodzinnych – **59,17%** ankietowanych, uzależnienia – **68** osób, co stanowi **56,67%** ankietowanych, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (trudności wychowawcze) i prowadzenie gospodarstwa domowego – **66** osób, co stanowi – **55%** ankietowanych. **43,33%** osób wskazało brak wzorców – dziedziczenie negatywnego stylu życia, jako problem w rodzinie występujący najczęściej. Kolejnym problemem najczęściej występującym w rodzinie według badanych, jest przemoc – co stanowi **30,83%** ankietowanych.

W opinii **25,83%** ankietowanych problemem w rodzinie występującym najczęściej są trudności mieszkaniowe. Ponadto do takich problemów osoby badane zaliczyły również: niepełnosprawność – **20%** ankietowanych, długotrwała choroba – **19,17%** ankietowanych. Ubóstwo – niewystarczające dochody **15,83%** ankietowanych oraz bezrobocie – co stanowi **15,83%** ankietowanych. Najmniejszy odsetek badanych **15** osób wskazało na taki problem jak, brak umiejętności funkcjonowania w środowisku, izolacja, marginalizacja – co stanowi **12,5%** ankietowanych.

Oceniając natężenie problemów w rodzinach, aż **86** osób, co stanowi **71,67%** ankietowanych, wskazało na tendencje wzrostową występujących problemów. Jako tendencję utrzymującą się na stałym poziomie od kilku lat wskazały **29** osoby, co stanowi

24,17% ankietowanych. Tylko **5** osób, co stanowi **4,17%** stwierdziło, że problemy mają tendencję malejącą.

Na pytanie dotyczące przyczyn występowania problemów w rodzinach osoby ankietowane wskazały, jako problem dominujący, „uzależnienia” – **77** osób, co stanowi **64,17%**. Ponadto inne przyczyny to:

- kariera zawodowa rodziców, brak czasu dla dzieci – **71** osób, co stanowi – **59,17%** ankietowanych,
- zła sytuacja materialna – **50** osób, co stanowi – **41,67%** ankietowanych.
- zachowania przemocowe, agresywne w rodzinie – **48** osób, co stanowi – **40%** ankietowanych,
- niepełna rodzina – samotne wychowywanie dzieci przez jednego z rodziców – **47** osób, co stanowi – **39,17%** ankietowanych,
- brak poczucia stabilizacji w związkach nieformalnych – **38** osób, co stanowi **31,67%** ankietowanych,
- brak pracy – **37** osób, co stanowi **30,83%** ankietowanych,
- zmiana modelu rodziny z wielopokoleniowej; dziadkowie – rodzice – dzieci, na rodzinę; rodzice – dzieci – **25** osób, co stanowi **20,83%** ankietowanych,
- brak „nadzoru społecznego”, anonimowość, brak zainteresowania ze strony środowiska lokalnego – **23** osoby, co stanowi **19,17%** ankietowanych,
- izolacja i problemy związane ze sprawowaniem opieki nad chorym lub niepełnosprawnym członkiem rodziny – **19** osób, co stanowi **15,83%** ankietowanych,
- konieczność wyjazdu za granicę w poszukiwaniu pracy przez jednego lub obojga rodziców – **17** osób, co stanowi **14,17%** ankietowanych.

Oceniając wyniki ankiet należy zauważyć, że system pomocy rodzinie powinien wspierać rodzinę w wypełnianiu jej funkcji w różnym stopniu, a w niektórych przypadkach objąć ją kompleksowym wsparciem i pomocą.

W następnej części ankiety badani zostali zapytani o działania, jakie należy podjąć celem zapobiegania lub ograniczenia występowania problemów w rodzinach.

W tym obszarze **88 osób**, co stanowi **73,33%** ankietowanych, jako najważniejsze wskazali działania zmierzające do wzmocnienia lub nabycia przez rodziców prawidłowych umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. Na drugim miejscu ankietowani wytypowali działania zmierzające do wzmocnienia lub nabycia prawidłowych umiejętności społecznego funkcjonowania – tak wskazało **55 osób**, co stanowi **45,83 %** ankietowanych. Również taki sam odsetek osób badanych - **55 osób**, co stanowi **45,83%**- wskazał na działania w zakresie poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego dla członków rodziny. Na kolejnym miejscu ankietowani wytypowali działania zmierzające do zwiększenia zakresu wsparcia i zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży – tak typowało **53 osób**, co stanowi **44,17%** wszystkich badanych. Według **39 osób**, co stanowi **32,5%** ankietowanych działaniami zmierzającymi do zapobiegania bądź ograniczenia problemów w rodzinach jest zabezpieczenie potrzeb materialnych (np. pomoc finansowa, pomoc rzeczowa, pomoc w formie dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach, pomoc w formie usług opiekuńczych). Osoby badane wskazały również na zabezpieczenie właściwej opieki osobie zależnej w rodzinie , jako forma działań zmierzających do zapobiegania problemom w rodzinach – tak typowało **38 osób**, co stanowi **31,67%** ankietowanych. Innym przykładem działań mających na celu zapobieganie występowaniu problemów w rodzinie według **26 osób**, co stanowi **21,67%**, jest wzmocnienie lub nabycie przez rodziców prawidłowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego. Najmniejszy odsetek wśród osób badanych – **10,83%** ankietowanych wskazało na działania w zakresie poradnictwa zawodowego, zmierzające do poprawy sytuacji zawodowej mieszkańców gminy Libiąż.

W ostatnim pytaniu ankietowani wskazali instytucje i organizacje, które poprzez swoją działalność mogą przyczynić się do poprawy sytuacji w rodzinach. Najwięcej osób badanych wskazało Ośrodek Pomocy Społecznej – **106 osób**, Powiatowe instytucje (w tym: Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Powiatowy Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny) – **82 osoby**, placówki oświatowe – szkoły, przedszkola – **65 osób**, Świetlica Środowiskowa – **57 osób**, policja – **34 osoby**, służba zdrowia – **33 osoby**. Ankietowani wskazali również na Fundację Brata Alberta oraz inne organizacje i stowarzyszenia pozarządowe – **27 osób**, organizacje kościelne, zespoły charytatywne – **16 osób**, instytucje kultury (w tym LCK, Biblioteka) – **12 osób**.

Wyniki przeprowadzonych badań wskazują, że sytuacja materialno-bytowa rodzin w gminie Libiąż jest dobra, lecz wymaga systematycznego wsparcia i pomocy w wypełnianiu niektórych swoich funkcji.

W rodzinach pojawiają się problemy wynikające z braku umiejętności komunikacji oraz z osłabienie więzi rodzinnych. Ponadto występują również problemy uzależnienia oraz bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, takich jak trudności wychowawcze i prowadzenie gospodarstwa domowego.

Określając przyczyny występowania problemów ankietowani wskazali zarówno przyczyny ekonomiczne, jak również przyczyny społeczne.

Przygotowując „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027” wzięto pod uwagę działania, jakie należy podjąć w gminie Libiąż celem ograniczenia lub zapobiegania występowania problemów w rodzinie. Skuteczność podejmowanych działań będzie możliwa jeżeli zostaną uwzględnione wszystkie aspekty problemowe, a dążenia do rozwiązania będzie oparte na kompleksowym i interdyscyplinarnym podejściu. W realizację poszczególnych zadań należy zaangażować wszystkie zasoby gminy: instytucje, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, placówki oświatowe, służbę zdrowia i inne. Należy również wykorzystać ofertę powiatowych instytucji zajmujących się pracą na rzecz rodzin.

ROZDZIAŁ 4: Działania realizowane w zakresie wsparcia dziecka i rodziny w gminie Libiąż.

▪ Praca socjalna i konsultacje ze specjalistami.

Pracownicy socjalni realizując pracę socjalną, podejmują wszelkie działania, które ukierunkowane są na pomoc indywidualnym osobom oraz rodzinom w zaspakajaniu ich potrzeb, lepszym dostosowaniu się do zasad życia społecznego i poprawę życia.

Praca socjalna, prowadzona przy użyciu instrumentów aktywnej integracji, w oparciu o ocenę i diagnozę sytuacji osób i rodzin, a jej celem jest profesjonalne, systematyczne i całościowe działanie a rzecz potrzebujących wsparcia.

W ramach pracy socjalnej najczęstszymi sprawami załatwianymi przez pracowników są:

- pomoc w uzyskaniu pracy lub zasiłku dla bezrobotnych, świadczeń z ubezpieczenia społecznego, świadczeń alimentacyjnych,
- pomoc w uzyskaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, wypełnianiu wniosków na turnusy rehabilitacyjne,
- wydawanie zaświadczeń do wniosków o stypendia,
- załatwienie spraw związanych z przymusowym leczeniem psychiatrycznym,
- pomoc w ustaleniu korzystnych warunków spłaty zadłużenia np. w bankach, spółdzielniach, zakładzie energetycznym,
- prace realizowane w ramach grup diagnostyczno-pomocowych, rozwiązujących indywidualne potrzeby osób i rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej, takie jak: kierowanie do GKRPA w celach diagnostycznych i terapeutycznych, leczenia odwykowego, pisma do Sądu o wgląd sytuacji dzieci z rodzin z przemocą domową, wnioski do Prokuratury w związku ze znęcaniem się, wspólnie z dzielnicowymi monitorowanie środowisk i interwencje w środowisku.

W 2024 r. z pomocy w formie pracy socjalnej ogółem skorzystały 209 rodzin tj. 427 osób w rodzinach, z tego wyłącznie z pracy socjalnej 144 rodzin, tj. 328 osób w rodzinach.

W 2024 roku nastąpił wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy w formie pracy socjalnej o 17 rodzin.

Działania pracowników socjalnych są wspierane przez konsultanta prawnika, psychologa i pedagoga.

Konsultant prawnik prowadzi poradnictwo z zakresu prawa pracy, ubezpieczeń społecznych, prawa cywilnego, a w szczególności prawa rodzinno-opiekuńczego. Najczęstszymi sprawami są: pozwy o alimenty, wnioski o ustalenie ojcostwa, sprawy mieszkaniowe, występowanie o ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej, ustalenie opiekuna prawnego czy rodziny zastępczej itp.

Konsultant psycholog prowadzi pracę z rodzinami dysfunkcyjnymi i niezaradnymi życiowo, w których występują konflikty oraz rodzicami w zakresie trudności wychowawczych, udziela porad dla rodziców itp.

Konsultant pedagog pełni funkcje mające na celu udzielanie konsultacji i wsparcia pedagogicznego dzieciom uczęszczającym do Świetlicy Środowiskowej działającej w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Libiążu. Zadania wykonywane przez pedagoga to koordynowanie pracy dydaktycznej i opiekuńczo-wychowawczej na terenie Świetlicy Środowiskowej, propagowanie umiejętności nawiązywania prawidłowych kontaktów z rówieśnikami, a także samodzielności w podejmowaniu i realizacji różnorodnych zadań, kształtowanie nawyków kultury życia codziennego, upowszechnianie zasad kultury zdrowotnej, profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy itp.

Tabela Nr 8. Poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, pedagogiczne oraz poradnictwo w ramach reintegracji zawodowej w KIS)

Poradnictwo specjalistyczne			
2023 rok		2024 rok	
Liczba rodzin	Liczba osób rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób rodzinach
104	230	148	268

W 2024 r. w ramach poradnictwa specjalistycznego skorzystało 148 rodzin oraz 268 osób w rodzinie, w tym:

- poradnictwa prawnego skorzystały 75 rodziny, w tym 135 osób w rodzinie,
- poradnictwa psychologicznego skorzystały 43 rodziny, w tym 49 osób w rodzinie,
- poradnictwa pedagogicznego skorzystały 8 rodzin, w tym 32 osób w rodzinach,

- indywidualne poradnictwo z zakresu reintegracji zawodowej zostało udzielone 22 osobom, w tym 52 osób w rodzinie.

▪ **Placówka Wsparcia Dziennego**

Świetlica Środowiskowa w Libiążu jest placówką wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym, działająca w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Świetlica Środowiskowa od stycznia 2022 r. znajduje się w strukturze organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Libiążu. Swoją ofertę kieruje do dzieci z terenu Gminy Libiąż, w wieku od 6 do 15 roku życia. W zajęciach świetlicowych biorą udział dzieci z terenu Libiąża ze szkół podstawowych (Szkoła Podstawowa Nr 3, Szkoła Podstawowa Nr 2, Szkoła Podstawowa Nr 4 z Oddziałami Integracyjnymi).

Zajęcia organizowane są od poniedziałku do piątku, również w czasie ferii, zimowych, przerw świątecznych i wakacji. W roku szkolnym dzieci korzystają z oferty Świetlicy od godziny 12.00 do 18.00, natomiast w dni wolne od nauki (ferie zimowe, wakacje, przerwy świąteczne) od 10.00. do 16.00. W Świetlicy zatrudniony jest kierownik, 3 wychowawców na 2,5 etatu oraz pedagog na ¼ etatu.

Pobyt dzieci w Świetlicy jest dobrowolny i nieodpłatny na wniosek rodzica/opiekuna prawnego.

W roku 2024 do Świetlicy zapisanych było narastająco 65 dzieci. Powodem zmniejszenia liczby dzieci jest: umieszczenie w pieczy zastępczej, ukończenie klasy ósmej, zmiana miejsca zamieszkania, wypisanie przez rodzica, brak uczestnictwa w zajęciach.

W ramach działalności opiekuńczej Świetlicy organizowana jest pomoc dydaktyczna: odrabianie zadań domowych, przygotowywanie do lekcji, wyrównywanie braków dydaktycznych, łamigłówki, ćwiczenia usprawniające motorykę małą i dużą. Szczególną pomocą dydaktyczną objęte są dzieci z opiniami i orzeczeniami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. W pracy z dziećmi wykorzystuje się metody indywidualne i grupowe.

W 2024 roku podopieczni Świetlicy korzystali z zajęć: plastycznych, muzycznych, komputerowych, artystycznych oraz sportowych, które odbywały się na terenie Świetlicy lub w plenerze. Realizowano również zajęcia grupowe rozwijające twórcze zainteresowania i uzdolnienia dzieci.

W Świetlicy organizowane są różnorodne zajęcia na świeżym powietrzu z wykorzystaniem placu zabaw oraz strefy rekreacyjnej na terenie Gminy. W czasie ferii i wakacji odbywały się zajęcia o charakterze rekreacyjnym. Dzieci uczestniczyły w wycieczkach autokarowych do Family Fun w Oświęcimiu i Funzeum w Gliwicach. Organizowane były także wycieczki piesze w Libiążu (Budzowy stawy, Szybowcowa, Źródełko, Lipie, Grodzisko) oraz wyjazdy na lodowisko w Chrzanowie i krytą pływalnię w Libiążu. W okresie wakacyjnym dzieci korzystały z basenu otwartego na terenie Ośrodka Mors w Libiążu. Dla poprawienia kondycji zorganizowano 5 km malowniczą trasę Parkrun w Chrzanowie Kroczymiechu. W czasie ferii zimowych uczestnicy odwiedzili Leśniczówkę w Libiążu, gdzie przybliżono im środowisko przyrodnicze, jakim jest las oraz zapoznano dzieci ze zwierzyną i roślinnością występującą na naszym terenie.

W celu podniesienia atrakcyjności zajęć, do Świetlicy zapraszano gości :

- Ratownika medycznego, który przygotował dzieci do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz prawidłowego zachowania się w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia.
- Dogoterapeutę ze swoim psem. Poprzez zabawę z czworonogiem dzieci uczyły się cierpliwości empatii, odpowiedzialności, respektowania potrzeb zwierząt oraz jak dbać i bezpiecznie zachowywać się w obecności czworonogów.
- Dietetyczkę, która przekonywała dzieci, że zdrowe jedzenie ma znaczenie. Podopieczni Świetlicy byli zachęceni do odżywiania się produktami pełnowartościowymi oraz ograniczania spożywania słodczy i napojów gazowanych.
- Trenerkę fitness, która mocno promowała aktywność sportową, taniec, rytmikę i zabawę animacyjną. Zajęcia w Świetlicy stały się na tyle popularne, że organizowane są cyklicznie.

W Świetlicy organizuje się również zajęcia emocjonalno-społeczne, które rozwijają umiejętności rozpoznawania i panowania nad swoimi emocjami, ale także odczytywania emocji innych i adekwatnego zachowania się w danej sytuacji społecznej. Nasza placówka włączyła się w projekt gminny „Spokojna Głowa- Nie Jesteś Sam! Nie Jesteś Sama !”, który miał na celu poprawę zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Na przełomie października i listopada Świetlica przystąpiła do kampanii ogólnokrajowej pt. „Dzieciństwo mocy bez przemocy”. W ramach tej kampanii przeprowadzono warsztaty. Na bieżąco prowadzone są zajęcia profilaktyczne: rozmowy na temat zasad obowiązujących w Świetlicy, pogadanki na

temat szkodliwości używek, bezpieczeństwa w sieci, przeciwdziałania przemocy, rozmowy na temat norm i zasad, komunikacji interpersonalnej, zajęcia dotyczące higieny, zdrowego trybu życia, odżywiania i bezpieczeństwa. W celu zwiększenia skuteczności prowadzonej pracy, wykorzystuje się szereg atrakcyjnych dla dzieci środków np. projekcje filmów, pogadanki tematyczne, bajki terapeutyczne, pedagogikę zabawy, dyskusje, tworzenie plakatów. W trakcie zajęć dzieci miały zapewniony posiłek w postaci kanapki oraz deseru. Posiłki były dostarczane przez firmę cateringową. W grudniu dzieci otrzymały paczki mikołajkowe przygotowane przez Świetlicę.

W trakcie 2024 roku pracownicy Świetlicy starali się na bieżąco podnosić swoje kwalifikacje zawodowe, poprzez uczestnictwo w konferencjach, szkoleniach, konsultacjach stacjonarnych i online.

▪ **Punkt Mediacyjny**

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku wskazuje, że praca z rodziną powinna być prowadzona m.in. w formie mediacji. Mediacja jest bardzo skuteczną i szybką metoda pomocy rodzinie. Jednak w systemie pomocy dziecku i rodzinie wykorzystywana w niewielkim stopniu.

Sytuacje konfliktowe zdarzają się w każdej rodzinie. Bywa tak, że strony konfliktu są tak zaangażowane w ciągłe obwinianie się, pretensje, żale, ataki i kłótnie, że nie potrafią spojrzeć na swoje problemy z dystansem. Strony będące w konflikcie nie mogą sobie poradzić z dzielącymi je różnicami. Wtedy na ich prośbę (mediacja pozasądowa) lub za ich zgodą (mediacja sądowa) interweniuje w spór neutralna osoba trzecia – mediator.

Mediacja to sposób na rozwiązanie konfliktu z udziałem mediatora. Mediacja jest rozmową na temat możliwych rozwiązań zaistniałego konfliktu, w atmosferze wzajemnego poszanowania oraz zrozumienia potrzeb i interesów obydwu stron. Mediator pomaga spierającym się stronom rozważyć wszystkie możliwe rozwiązania, negocjować je w celu osiągnięcia dobrowolnego i obustronnie satysfakcjonującego porozumienia.

Mediacja ma na celu:

- udzielenie osobom będącym w konflikcie pomocy w osiągnięciu wzajemnie akceptowalnego porozumienia dotyczącego spornych kwestii,
- budowanie prawidłowych relacji między członkami rodziny i środowiska lokalnego.

Postępowania mediacyjne w Punkcie Mediacyjnym przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Libiążu są prowadzone przez pracowników Ośrodka wpisanych w Sądzie Okręgowym w Krakowie do wykazu osób godnych zaufania i wyrażających gotowość przeprowadzenia postępowania mediacyjnego ds. karnych, cywilnych oraz ds. rodzinnych – zgłoszone na listę stałych mediatorów przez OPS w Libiążu do Sądu Okręgowego w Krakowie.

Tabela Nr 9. Postępowania w Punkcie Mediacyjnym prowadzone w latach 2023 i 2024.

Rodzaj sprawy	2023 rok – ilość spraw	2024 rok – ilość spraw
Ustalenie alimentów	8	8
Ustalenie planu rodzicielskiego, konflikty rodzinne	1	5
Przemoc domowa	1	4
Sprawy karne	2	2

Powyższych liczb nie należy sumować, gdyż prowadzone z osobami zainteresowanymi postępowania dotyczyły niejednokrotnie kilku problemów i w takim aspekcie były rozpatrywane.

- **Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób i rodzin z problemem przemocy oraz Zespół Interdyscyplinarny w Libiążu.**

W 2023 i 2024 roku swoją działalność kontynuował Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób i rodzin z problemem przemocy. Głównym zadaniem Punktu jest informacja, edukacja oraz wsparcie wobec osób i rodzin z problemem przemocy.

Tabela Nr 10. Działalność Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego w latach 2023 – 2024

Dyżury	2023 rok	2024 rok
Liczba dyżurów	101	98
Liczba załatwionych spraw	41	48
Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia	38	38

W dniu 1 sierpnia 2010 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Nałożyła na gminę obowiązek podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Głównym zadaniem **zespołu interdyscyplinarnego** jest realizacja działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej poprzez tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań w szczególności:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;

Zespół interdyscyplinarny tworzy **grupy diagnostyczno-pomocowe**, których celem jest dokonanie diagnozy i oceny sytuacji konkretnej osoby, rodziny w związku z podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, a także realizacja zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej w związku z wdrożeniem procedury „Niebieskie Karty”.

W ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2024 roku Ośrodek realizował zadania:

- **Informacyjno-edukacyjne:**

Na stronie internetowej OPS w Libiążu www.ops.libiaz.pl – zakładka „PRZEMOC DOMOWA” oraz zakładka „PUNKT MEDIACYJNY” znajdują się informacje dotyczące punktu mediacyjnego, problematyki przemocy z uwzględnieniem instytucji świadczących pomoc na rzecz osób doświadczających przemocy domowej, możliwości uzyskania wsparcia w ramach działalności OPS oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Libiążu - www.libiaz.pl zakładka „Pomoc Społeczna”.

Liczba wyświetleń stron internetowych od I-XII 2024 r. – 1044.

- **Punkt Konsultacyjno- Informacyjny Dla Osób i Rodzin z Problemem Przemocy**

Punkt działa w poniedziałek od 14.00 do 16.00 oraz w czwartek od 13.00 do 16.00 (od 15.00 do 16.00 dyżur płatny – umowa zlecenie)

Od I - XII 2024 r. w ramach Punktu odbyły się następujące działania:

- liczba dyżurów – 98, liczba spraw – 48, wsparcia udzielono – 38 rodzinom (40 osobom).

- **Telefon Zaufania – 2: 32 627 78 25, 796 611 195**

Działa od poniedziałku do piątku:

poniedziałek od 7.00 do 16.00

wtorek od 7.00 do 15.00

środa od 7.00 do 15.00

czwartek od 7.00 do 16.00

piątek od 7.00 do 14.00

Ilość dyżurów łącznie od I-XII.2024r. - 248

Ilość spraw – 116

Ilość rodzin/osób objętych wsparciem - 72 rodzin, 97 osób.

W okresie od I do XII.2024r. odbyło się 7 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Libiążu.

- **W 2024 r. do Zespołu interdyscyplinarnego w Libiążu wpłynęły 48 formularze „Niebieskie Karty – A”.**

Policja wdrożyła – 34 NK

Pomoc Społeczna – 6 NK

Oświata - 5 NK

Ochrona zdrowia - 2 NK

POIK -1 NK

W 2024 roku zakończono 30 procedur „Niebieskie Karty”, w tym z powodu

- **ustanie przemocy - 21,**

- **braku zasadności podejmowania dalszych działań - 9.**

Z lat poprzednich łącznie realizowano w 2024r. - **23 procedur „Niebieskie Karty”.**

Dodatkowo prowadzono 11 procedur NK wobec sprawców przemocy.

łącznie prowadzono 82 procedury „Niebieskie Karty”.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prowadzono 9 miesięczny monitoring w 25 zakończonych procedurach NK oraz

w 10 zakończonych procedurach NK przez okres 3 miesięcy (zgodnie z przepisami przed znowelizowaną ustawą)

Powołano 59 grup diagnostyczno-pomocowych, odbyło się łącznie 303 posiedzenia grup diagnostyczno-pomocowych.

W okresie od I-XII.2024 r. sporządzono „Niebieskie Karty” część C (osobami doznającymi przemocy domowej) – 40.

W okresie od I-XII. 2024 r. sporządzono „Niebieskie Karty” część D (osobami stosującymi przemoc domową) – 42.

Łączna liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w okresie od I-XII.2024r. – 66 rodzin, tj. 157 osób.

- **Grupa samopomocy dla rodziców mających problemy opiekuńczo wychowawcze z dziećmi.**

W okresie od I-XII.2023 r. odbyło się 15 spotkań indywidualnych, w których uczestniczyły 3 osoby oraz warsztaty grupowe - 17 spotkań, w których uczestniczyło – 14 osób.

- **Grupa Wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej**

Spotkania odbywały się dwa razy w miesiącu (czwartki) w siedzibie PAO w godzinach od 16.00 do 18.00.

W okresie od I-XII. 2024 r. odbyły się **24 spotkania** grupy wsparcia w PAO w Libiążu.

Wsparciem objęto **9 kobiet.**

Grupa wsparcia jest prowadzona przez psychologa zatrudnionego w Ośrodku Pomocy Społecznej w Libiążu.

- **Prawnik w okresie od I-XII. 2024 r. udzielił porad prawnych 3 rodzinom,**
z problemem przemocy.
- **Konsultant psycholog dla osób i rodzin z problemem przemocy w rodzinie w okresie od I do XII 2024 r. udzielił wsparcia – 49 rodzinom, w tym 56 osobom**
z problemem przemocy. Psycholog współpracował z 3 pracownikami socjalnymi i 3 asystentami rodziny OPS w Libiążu.
Psycholog OPS w Libiążu udzielił wsparcia 21 rodzinom z problemem przemocy domowej, tj. 22 osobom.

Łącznie udzielono wsparcia psychologicznego 49 rodzinom (56 osobom).

Pracownicy **Zespołu Integracji Społecznej** udzielili porad zawodowych 7 osobom bezrobotnym z problemem przemocy.

- **Asystenci rodziny** współpracowali z **14 rodzinami, w tym 45 osób oraz 30 dzieci** mającymi problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi i uwikłanymi w problem przemocy domowej.

Szkolenia:

- W 2024r. 3 osoby z OPS w Libiążu uczestniczyły w trzydniowym szkoleniu organizowanym przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie pt: „Obowiązkowe szkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej dla nowo powołanych członków zespołów interdyscyplinarnych”.
- W dniu 24 i 25.05.2024r. pracownicy OPS w Libiążu uczestniczyli w szkoleniu nt: „Zmiany w przepisach w obszarze pomocy społecznej w tym standardy ochrony małoletnich oraz przeciwdziałanie przemocy domowej”. Ilość uczestników – 20 osób.
- W dniu 10.10.2024r. Zespół Interdyscyplinarny w Libiążu zorganizował konferencję wewnętrzną „Praca z osobami doświadczającymi przemocy domowej – wybrane kierunki oddziaływań w wymiarze prawnym, metodycznym oraz praktycznym” Uczestniczyło w niej 28 osób.
- W okresie od 25.11.2024r. do 27.11.2024r. dwóch pracowników socjalnych, członków grup diagnostyczno – pomocowych uczestniczyło w szkoleniu pn. „Stosowanie przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w praktyce GKRPA, ZI oraz OPS”.
- W dniu 23.12.2024r. pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Libiążu uczestniczyli

w szkoleniu „Przygotowanie do kontroli Standardów Ochrony Małoletnich”. Uczestniczyło 25 osób.

- W dniu 23.12.2024r. przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Libiążu, kierownik Działu Wsparcia Rodziny, 4 pracowników socjalnych ZPSP oraz 2 asystentów rodziny uczestniczyli w szkoleniu pn.: „Realizacja procedur w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.” Łącznie 8 osób.

DZIAŁANIA:

- W dniu 17.06.2024 r. Zespół Pracy Socjalnej, Usług i Przeciwdziałaniu Przemocy oraz Zespół Integracji Społecznej OPS w Libiążu zorganizował piknik edukacyjno profilaktyczny „SIECIAKI NA WAKACJACH”.

W pikniku uczestniczyło 65 dzieci.

- W dniach 04 i 11 czerwca 2024r. pracownicy socjalni zespołu pracy socjalnej, usług i przeciwdziałania przemocy w OPS w Libiążu zorganizowali spotkanie edukacyjno – informacyjne dla seniorów „Bezpieczny Senior” w Punkcie Aktywności Obywatelskiej w Libiążu. W spotkaniu wzięło udział 11 seniorów.
- W dniach 25.10.2024r. i 28.10.2024r. pracownicy socjalni ZPSP OPS w Libiążu przeprowadzili warsztaty edukacyjno-informacyjne „Przejdź na jasną stronę mocy- powiedz stop przemocy” w 6 szkołach podstawowych z terenu gminy Libiąż.

W warsztatach uczestniczyło łącznie 98 uczniów.

- W dniu 15.11.2024r. ZI oraz OPS w Libiążu zorganizował kampanię informacyjno-edukacyjną „Wolni od przemocy-słyszę, widzę, reaguję” dla mieszkańców gminy Libiąż. W trakcie kampanii przeprowadzono ankiety mające na celu zdiagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Libiąż.

Ankiety były przeprowadzane również na terenie Gminy Libiąż przez cały miesiąc listopad 2024r. łącznie zebrano 332 ankiet na podstawie których opracowana została diagnoza zjawiska przemocy.

- **W okresie od I-XII.2024r.** pracownicy socjalni Zespołu Pracy Socjalnej i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadzili dystrybucję materiałów promocyjnych dot. problematyki przemocy w rodzinie na terenie gminy Libiąż (ulotki, plakaty, wizytówki, poradniki). Materiały promocyjne były udostępniane w trakcie trwania kampanii, pikniku, spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, grup diagnostyczno - pomocowych i konferencji, warsztatów prowadzonych w szkołach. Materiały

trafiły również do placówek oświaty, placówek ochrony zdrowia, Świetlicy Środowiskowej, GKRPA, Komisariatu Policji w Libiążu, Dziennego Domu „Senior+, PAO w Libiążu.

- Dodatkowo w listopadzie 2024r. ZI zakupił materiały promocyjne (plakaty, ulotki, wizytówki, poradniki, gadżety profilaktyczne). Materiały zostały wykorzystane w czasie kampanii w XI.2024r. i zabawy mikołajkowej zorganizowanej w PAO w XII.2024r. Dystrybucją materiałów promocyjnych zajęli się pracownicy socjalni ZPSP w OPS w Libiążu.

W 2024r. Świetlica Środowiskowa w Libiążu prowadziła działania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej poprzez:

- zajęcia profilaktyczne „Bezpieczni w sieci”- 16 uczestników. Prowadzący wychowawcy świetlicy,
- zajęcia profilaktyczne „Bądź kumplem, nie dokuczaj” – 12 uczestników. Prowadzący wychowawcy świetlicy we współpracy z Fundacją DAJEMY DZIECIOM SIŁĘ,
- zajęcia profilaktyczne „Telefon Zaufania- pytania i odpowiedzi” – 4 uczestników,
- zajęcia w plenerze „Profilaktyka pod chmurką”- programowanie pozytywnych zachowań bez przemocy i konfliktów- 18 uczestników ,
- wdrożenie standardów ochrony małoletnich- 65 uczestników (pracownicy, rodzice, dzieci). Prowadzący Wychowawcy i pedagog świetlicy,
- kampania ogólnopolska „Dzieciństwo Mocy bez Przemocy” zajęcia profilaktyczne „Chronimy Dzieci”- 14 uczestników. Prowadzący wychowawcy świetlicy we współpracy z Fundacją DAJEMY DZIECIOM SIŁĘ,
- zajęcia profilaktyczne „ Węże i drabiny”- 19 uczestników. Prowadzący wychowawcy świetlicy,
- zajęcia profilaktyczne „Magiczne kryształy” - bajka profilaktyczna- 14 uczestników, Prowadzący wychowawcy świetlicy.

łącznie uczestników - 53 dzieci.

- **W 2024r. GKRPA w Libiążu prowadziła rozmowy informacyjne i edukacyjne z osobami dotkniętymi przemocą:**

-**15 osób** podejrzewanych o stosowanie przemocy,

- **11 osób** doświadczających przemocy domowej.

łącznie 26 osób.

- **Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Chrzanowie.**

Zgodnie z pismem znak: Adm. 071.2.2025 z dnia 8.01.2025r. w Sądzie Rejonowym w Chrzanowie w roku 2024 nie były podejmowane działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy w ramach „Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Libiąż na lata 2023-2028”. Dwóch kuratorów zawodowych są członkami Zespołu interdyscyplinarnego w Libiążu.

- **Komisariat Policji w Libiążu przeprowadził:**

-spotkania edukacyjne z dziećmi i młodzieżą szkolną oraz gronem pedagogicznym „Dzieciństwo bez przemocy” dotyczące przeciwdziałania przemocy - 600 osób,
- spotkanie z mieszkańcami gminy Libiąż „Wolni od przemocy” na temat bezpieczeństwa - 100 osób.

Placówka ochrony zdrowia - Miejskie Centrum Medyczne w Libiążu w 2023r. realizowała działania profilaktyczne poprzez:

- podnoszenie kompetencji zawodowych w tematyce przeciwdziałania przemocy domowej- udział w 4 szkoleniach – 1 pracownik MCM Libiąż (przełożona pielęgniarek),
- działania profilaktyczne i edukacja pacjentów na temat przeciwdziałania przemocy domowej – 15 osób. Prowadzący- lekarz POZ, lekarze pediatrzy, pielęgniarki.
- udział pracownika MCM (pielęgniarka)w czynnościach zabezpieczenia 2 dzieci w sytuacjach zagrożenia zgodnie z art. 12a, ustawa o przeciwdziałania przemocy domowej,
- udział lekarza MCM w czynnościach zabezpieczenia dzieci w sytuacjach zagrożenia zgodnie z art. 12a – 2 dzieci,
- udział przedstawiciela ochrony zdrowia w propagowaniu ulotek i broszur dot. przeciwdziałania przemocy- 26 pacjentów.
- wypełnienie anonimowych ankiet mających na celu zdiagnozowanie skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Libiąż wśród pacjentów MCM w Libiążu - 35 uczestników.

Działania profilaktyczne zrealizowane przez placówki oświatowe z terenu gminy Libiąż w okresie od I-XII.2024 r.

Działaniami profilaktycznymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej objęto łącznie 2660 uczniów z terenu gminy Libiąż, 2239 rodziców oraz 171 nauczycieli.

W ramach zadań uwzględnionych w „Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023 - 2028” podejmowano działania informacyjno-edukacyjne z jednostkami organizacyjnymi z terenu gminy Libiąż oraz instytucjami realizującymi zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w domowej, takimi jak placówki oświatowe, Świetlica Środowiskowa w Libiążu, Komisariat Policji w Libiążu, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Chrzanowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Libiążu.

Odsetek populacji rodzin zagrożonych przemocą domową w Libiążu w roku 2024r. wyniósł 0,65 %.

Telefon zaufania przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Libiążu

Telefon zaufania świadczy doraźną pomoc, gwarantującą możliwość anonimowej wymiany myśli tym osobom, które przeżywają trudności natury moralnej, społecznej lub psychologicznej i próbują pokonać osamotnienie, uzależnienia, depresje, poczucie beznadziejności itp.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Libiążu dyżury telefonu zaufania pełnione są codziennie od poniedziałku do piątku. Pracownicy socjalni udzielają pomocy w zakresie informowania, edukowania oraz wsparcia dla osób i rodzin doświadczających bezradności w trudnych sytuacjach życiowych.

Tabela Nr 11. Dyżury Telefonu zaufania pełnione w lata 2023 – 2024.

Dyżury	2023 rok	2024 rok
Liczba dyżurów	248	248
Liczba spraw	108	116
Liczba osób objętych wsparciem	87	97

▪ Grupa wsparcia oraz grupa samopomocy

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Libiążu działa Grupa Wsparcia dla Ofiar Przemocy Domowej.

Celem spotkań grupy jest:

- pomoc w wyjściu z izolacji,
- wzmacnianie szacunku do samego siebie,

- poszerzenie wiedzy o procedurach prawnych i możliwościach pomocy psychologicznej, socjalnej, medycznej,
- ułatwienie uczestnikom dzielenia się swoimi doświadczeniami,
- wzajemne wsparcie w sytuacjach kryzysowych.

W roku 2023 odbyły się 24 spotkania grupy, w spotkaniach uczestniczyło 13 kobiet, w 2024 roku odbyły się również 24 spotkania grupy. Wsparciem objęto 9 kobiet.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Libiążu zainicjował spotkania grupy samopomocy dla matek mających problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi.

Celem grupy jest dostarczenie rodzicom podstawowej wiedzy z zakresu psychologii rozwojowej i wychowawczej dziecka oraz zapoznanie ich ze skutecznymi metodami wychowawczymi. Uwrażliwienie rodziców na potrzeby dziecka i uczenie podstawowych umiejętności przydatnych w procesie wychowawczym, m.in. takich jak:

- umiejętność aktywnego słuchania,
- formułowanie komunikatów do dziecka,
- umiejętność rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- radzenia sobie ze złością,
- stosowania odpowiednich wzmocnień,
- poznanie faz rozwojowych dziecka,
- znajomość postaw rodzicielskich,
- radzenia sobie z agresją i uzależnieniem dziecka.

Biorąc udział w zajęciach grupowych rodzice mogą również skorzystać z okazji do podzielenia się własnymi doświadczeniami, trudnościami i tym samym korzystać ze wsparcia oferowanego przez grupę.

W trakcie spotkań ze specjalistami mają również możliwość nabycia wiedzy z różnych dziedzin np. prawa rodzinnego, spraw dotyczących przemocy, psychologii.

W 2023 roku odbyło się 17 spotkań grupy samopomocy, w których uczestniczyło 14 osób.

W 2024 roku odbyło się 19 warsztatów grupowych, w których uczestniczyło 17 osób oraz 86 spotkań indywidualnych, w których uczestniczyło 12 osób.

ROZDZIAŁ 5: Innowacyjne działania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej.

Dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji ważne jest udzielanie pomocy materialnej, ale coraz częściej równie ważne jest podejmowanie działań skierowanych na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, w tym na reintegrację zawodową i społeczną, a także prowadzenie pracy socjalnej i terapeutycznej w rodzinie w celu wyeliminowania negatywnych postaw i zachowań.

Niezbędne jest stosowanie nowych narzędzi pracy socjalnej w postaci wsparcia asystenta rodziny, działań podejmowanych w ramach projektów oraz metod pracy opartych na działaniach środowiskowych.

5.1. Indywidualna asysta rodzinna jako forma wsparcia rodzin wieloproblemowych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w gminie Libiąż realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z póź.zm.). Ustawa kładzie nacisk na pracę z rodziną celem niedopuszczenia do odebrania dziecka. W związku z tym wprowadzona została instytucja asystenta rodziny, którego zadaniem jest poprawa całościowego funkcjonowania rodziny oraz udzielanie jej pomocy w wielu obszarach: socjalnym, psychologicznym, wychowawczym, czy też ekonomicznym. Asystentura rodziny polega na towarzyszeniu rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny pochodzenia i rodziny dalszej, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci.

Asystent rodziny wspólnie z pracownikami socjalnymi sporządza indywidualne plany pracy z rodziną, dzięki którym podjęte zostały działania aktywizujące, mobilizujące i motywujące, mające na celu rozwiązywanie podstawowych problemów istniejących w środowiskach rodzinnych oraz poprawę funkcjonowania poszczególnych członków rodziny w środowisku zamieszkania, pracy, nauki. Rola asystenta polega na całościowym wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Proces planowania pracy z rodziną opiera się na zasadzie dobrowolności, rodzina musi wyrazić zgodę na aktywną współpracę z asystentem rodziny. Głównym celem pracy asystenta jest pomoc rodzinie w zachowaniu integralności, przeciwdziałanie konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej, poprzez pomoc w osiągnięciu przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej. Asystent ma za zadanie niesienie pomocy rodzinom dysfunkcyjnym w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego i innych obowiązków rodzicielskich. Asystent powinien wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny, poprzez indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, wzbudzenie wiary we własne siły poszczególnych członków oraz podniesienie ich samooceny. W celu kształtowania prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych asystent udziela rodzicom indywidualnych konsultacji wychowawczych oraz motywuje ich do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców. Asystent rodziny systematycznie współpracuje z innymi instytucjami i podmiotami na rzecz dziecka i rodziny.

Według ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin.

W 2023 roku w OPS w Libiążu zatrudnionych było 2 asystentów rodziny, a z ich usług skorzystało 35 rodzin:

- 40 godzin tygodniowo w ramach umowy o pracę – 1 etat,
- 40 godzin tygodniowo w ramach umowy o pracę - 1 etat.

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 3 asystentów rodziny, którzy objęli wsparciem 43 rodziny:

- 40 godzin tygodniowo w ramach umowy o pracę – 1 etat (od I do XII. 2024 r.)
- 40 godzin tygodniowo w ramach umowy o pracę 1 etat (od I do VIII. 2024 r.)

- 40 godzin tygodniowo w ramach umowy zlecenie – 0,23 etatu - od I do XII.2024 r.

Tabela Nr 12. Wsparcie asystenta rodziny w gminie Libiąż w latach 2023– 2024

2023 rok – dwóch asystentów rodziny		2024 rok – trzech asystentów rodziny	
liczba rodzin	liczba dzieci w rodzinach	liczba rodzin	liczba dzieci w rodzinach
35	74	43	92

Obserwowana jest tendencja wzrostowa w zakresie liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Powodem jest m.in. nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W 2024 roku widoczny jest wzrost liczby rodzin w gminie Libiąż, objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Rodziny te mają niskie kompetencje wychowawcze i wymagają wsparcia w postaci asystenta rodziny.

W 2023 roku współfinansowano pobyt **40 dzieci** z terenu gminy Libiąż, umieszczonych w rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej, natomiast w 2024 roku współfinansowano pobyt **45 dzieci**.

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Libiążu realizował zadania z zakresu „Programu asystent rodziny na rok 2024”, którego celem było wzmocnienie asystentów rodziny w systemie wspierania rodziny, w tym realizacji przez asystenta rodziny wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

WSPARCIE ASYSTENTA RODZINY W RAMACH USTAWY O WSPARCIU KOBIET W CIĄŻY I RODZIN „ZA ŻYCIEM”

W dniu 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspierania kobiety w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2024 r. poz. 1829).

Kobiety i rodziny, które oczekują narodzin niepełnosprawnego dziecka oraz te, które urodzą takie dziecko i będą go wychowywać, mogą liczyć na wsparcie w ramach realizacji ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Zgodnie z przepisami ustawy Ośrodek Pomocy Społecznej w Libiążu zapewnia takim kobietom, rodzinom dostęp do:

- Wypłaty jednorazowego świadczenia w wysokości **4000 zł**.
- Informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiet w ciąży.

- Poradnictwa prawnego.
- Wsparcia psychologicznego.
- Świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej.

Wsparcie obejmuje także zapewnienie dostępu rodzinom, w szczególnych sytuacjach, do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę. Poradnictwo będzie dotyczyło realizacji indywidualnych potrzeb rodziny. Będzie ona mogła skorzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej (w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych), a także poradnictwa w zakresie przewyższania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Poradnictwo w ww. zakresie, dla kobiet posiadających dokument potwierdzający ciążę, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem posiadającym zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust.3, koordynowane będzie przez asystenta rodziny. Koordynacja ta ma polegać na opracowaniu katalogu wsparcia możliwego do uzyskania oraz występowaniu przez asystenta rodziny do odpowiednich podmiotów w celu umożliwienia skorzystania ze wsparcia.

- **Formy wsparcia oferowane przez asystenta rodziny:**

- Poradnictwo oferowane kobietom w ciąży i ich rodzinom.
- Poradnictwo w zakresie pielęgnacji i opieki nad niemowlęciem.
- Pomoc w codziennej organizacji życia rodziny, planowanie sposobów spędzania wspólnego wolnego czasu.
- Nauka sprawnego wykonywania obowiązków domowych.
- Doradztwo w zakresie zarządzania budżetem domowym.
- Informowanie, jak działają urzędy, placówki wsparcia rodziny i dziecka.
- Pomoc w sprawach urzędowych, wspieranie rodziny w kontaktach z pracownikami szkoły, przedszkola, sądu, poradni, przychodni, policji, urzędów i innych instytucji.
- Pomoc w zakresie możliwości podniesienia kwalifikacji zawodowych i poszukiwaniu pracy.

W 2024 r. ze wsparcia w formie wypłaty jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł skorzystały 2 rodziny.

5.2. Klub Integracji Społecznej – jako kompleksowa forma wsparcia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Wśród głównych zjawisk kryzysowych zachodzących w sferze społecznej jest bezrobocie. Bezrobocie, w szczególności długotrwałe (przekraczające 12 miesięcy), jest bardzo niekorzystne społecznie, gdyż wpływa negatywnie zarówno na warunki bytowe jednostki lub rodziny (długotrwały brak stałego wynagrodzenia, uzależnienie od wsparcia z systemu pomocy społecznej), jak również kondycję psychofizyczną (zaburzenia zdrowia psychicznego, dolegliwości psychosomatyczne) oraz społeczną (pogłębiająca się izolacja społeczna, spadek aktywności osoby pozostającej bez pracy). Czynniki te bardzo często skutkują wzrostem ubóstwa, pogłębiają stan wykluczenia zawodowego i społecznego (np. zanik posiadanych kwalifikacji zawodowych i trudności w przystosowaniu się do zmieniających się zasad funkcjonowania rynku pracy), a także mogą prowadzić do pojawienia się patologicznych zjawisk takich jak: nadużywanie alkoholu i przestępczość. Negatywne skutki bezrobocia odciskają również piętno na funkcjonowaniu rodziny osoby pozostającej bez pracy. W szczególności dotyczy to dzieci osoby bezrobotnej, które odczuwając własną sytuację materialną jako gorszą, w porównaniu do swoich rówieśników, stopniowo mogą izolować się, co jest dotkliwym ograniczeniem naturalnych potrzeb związanych z rozwojem intelektualnym i społecznym. Bezrobocie jest również przyczyną zaniechania uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym.

W 2023 roku ogólna liczba rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu bezrobocia kształtowała się na poziomie 97 rodzin, natomiast w 2024 roku na poziomie 93 rodzin. Na przestrzeni lat 2023-2024 można zauważyć tendencję spadkową liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z tego powodu. O skali problemu bezrobocia świadczy między innymi to, że bezrobocie jako powód udzielenia pomocy i wsparcia w 2023 i 2024 roku, znalazło się na trzecim miejscu pod względem liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie na koniec grudnia 2024 roku problemem tym dotkniętych było 375 osób z gminy Libiąż (w tym 204 kobiet). W końcu grudnia 2024 roku stopa bezrobocia w powiecie chrzanowskim wyniosła 6,3% i była wyższa od wartości dla kraju i województwa odpowiednio o 1,2 i 2,1 punktów procentowych.

Brak pracy w pierwszej kolejności odbija się negatywnie na sytuacji materialnej osób bezrobotnych. Pojawiają się ostre cięcia w zakresie wszelkich ponadpodstawowych potrzeb. Z biegiem czasu sytuacja materialna jeszcze bardziej się pogarsza i dochodzą problemy z terminowym płaceniem rachunków, a potem pojawiają się długi. Problemy finansowe przedkładają się na sytuację rodzinną, często dochodzi do kłótni i konfliktów. Długotrwałe bezrobocie negatywnie wpływa na dzieci nie tylko ze względu na ograniczone szanse edukacyjne, ale i na zagrożenie przejmowania stylu życia bezrobotnych rodziców.

Rodziny zamieszkujące gminę Libiąż, które dotknięte są problemem bezrobocia, znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Brak pracy przyczynia się do powstania wielu problemów, takich jak: trudna sytuacja finansowa, konflikty wewnątrzrodzinne, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, uzależnienie od alkoholu, przemoc w rodzinie. Rodziny przytłoczone tymi problemami często tracą wiarę we własne siły i możliwości, co powoduje brak motywacji do zmiany swojej sytuacji życiowej. Wszystko to sprawia, że rodziny te są zagrożone wykluczeniem społecznym.

Bezrobocie w gminie i wiążące się z tym liczne problemy społeczne były głównym powodem utworzenia Klubu Integracji Społecznej w strukturach Ośrodka Pomocy Społecznej w Libiążu.

Głównym zadaniem KIS jest reintegracja społeczna i zawodowa osób długotrwale bezrobotnych na terenie gminy Libiąż poprzez działania mające na celu podniesienie kompetencji społecznych i zawodowych. Klub Integracji Społecznej jest jednostką otwartą na potrzeby lokalnego środowiska, a zakres świadczenia usług i działania są dostosowane na bieżąco do potrzeb i problemów mieszkańców gminy.

Klub Integracji Społecznej udziela wsparcia w celu zintegrowania się rodzin o podobnych trudnościach życiowych. Pomaga jego członkom w samoorganizowaniu się i podejmowaniu przez nich wspólnych inicjatyw i przedsięwzięć w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej. Realizuje swoje zadania nie tylko wobec osób będących klientami Ośrodka Pomocy Społecznej, ale również wobec ogółu mieszkańców gminy. Prowadzi działania kompleksowe, tzn. udziela wsparcia i otacza opieką nie tylko uczestników, lecz również ich rodziny. Bardzo ważne jest indywidualne podejście do każdego z uczestników KIS. Szczególną rolę odgrywają tutaj indywidualna opieka doradcy zawodowego nad uczestnikami biorącymi udział w zajęciach oraz specjalistyczne poradnictwo indywidualne.

5.3 Działania dla rodzin realizowane w ramach projektów finansowanych ze środków europejskich oraz rządowych.

Od 2008 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Libiążu realizuje projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego skierowane do rodzin dysfunkcyjnych, w szczególności z powodu bezradności życiowej, bierności zawodowej i niezaradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

- **Projekt „Czas na aktywność”**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Libiążu uzyskał dotację z Unii Europejskiej na realizację projektu „Czas na aktywność”.

Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027.

Celem głównym projektu jest wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności trudnej sytuacji życiowej, w tym osób dorosłych i dzieci najbardziej potrzebujących poprzez kompleksowe działania zgodne ze zdiagnozowanymi potrzebami.

W ramach projektu realizowane będą następujące zadania:

1. Indywidualna diagnoza potrzeb.

Z każdą osobą w projekcie zostanie przeprowadzona Indywidualna Diagnoza Potrzeb (IDP) uwzględniająca zasoby, potencjał, predyspozycje, deficyty oraz potrzeby danej /osoby/ rodziny/ środowiska.

2. Usługi aktywnej integracji o charakterze społecznym, zdrowotnym, zawodowym.

- **Usługi o charakterze społecznym** przyczynią się do indywidualizacji i kompleksowości wsparcia osób i będą miały na celu rozpoczęcie lub kontynuowanie aktywności społecznej poprzez przywrócenie i wzmocnienie kompetencji społecznych.

Zajęcia prowadzone będą w formie zajęć indywidualnych. i grupowych.

- **Usługi o charakterze zawodowym**

Celem usług będzie pomoc w ukierunkowaniu wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kwalifikacje zawodowe pożądane na rynku pracy.

Uczestnicy będą mogli skorzystać z **kursów zawodowych i staży zawodowych**.

Celem szkoleń zawodowych i stażu będzie umożliwienie osobom powrotu na rynek pracy poprzez nabycie praktycznych umiejętności zawodowych u pracodawców.

- **Usługi zdrowotne** będą obejmować:

- poradnictwo indywidualne lub grupowe prowadzone przez pielęgniarkę celem wyeliminowania lub złagodzenia problemów zdrowotnych lub zmniejszających komfort społecznego funkcjonowania:

- konsultacje lekarskie ze specjalistami (np. okulista, stomatolog, pediatra).

3. Usługi społeczne.

- **Mieszkanie treningowe** dla osób w kryzysie bezdomności.
- **Usługi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w postaci zatrudnienia asystenta rodziny.**

4. Działania wspierające aktywną integrację

Projekt skierowany jest do 48 (32K i 16M) mieszkańców gminy Libiąż, w szczególności korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 tej ustawy.

Realizacja projektu przewidziana jest na 40 miesięcy 02.09.2024-31.12.2027r.

Całkowita wartość projektu: 1 323 665,40 zł

Wysokość wkładu Funduszy Europejskich: 1.125.082,73 zł

Wkład budżetu państwa: 132.362,67 zł

Wkład własny: 66 220,00 zł

- **Projekt socjalny „Moc libiąskiego seniora”.**

Dofinansowanie zadań własnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Libiążu w formie dotacji celowej przyznanej przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie. Nazwa zadania: Wsparcie finansowe zadań i programów realizacji zadań pomocy społecznej – Rozwój pomocy społecznej.

- **Koordynowanie i rozliczanie wykorzystania autobusu zakupionego ze środków „Programu wyrównywania różnic między regionami III” Państwowego Funduszu**

Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na rok 2022, w ramach obszaru D projektu „Zakup autobusu 20 osobowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych z gminy Libiąż”.

W latach 2023 - 2024 Ośrodek Pomocy Społecznej w Libiążu zapewniał bezpłatny transport oraz opiekę do i z miejsca zamieszkania dla uczestników Dziennego Domu Senior+ w Libiążu. W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Libiążu na podstawie porozumienia z Zespołem Ekonomiczno-Administracyjnym Szkół i Przedszkoli w Libiążu zapewniał uczniom bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu na trasie z miejscowości Libiąż i Gromiec do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego z Oddziałami Integracyjnymi w Libiążu przy ul. Paderewskiego 2 oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Chrzanowie przy ul. Paderewskiego 5. W 2023 r. liczba osób niepełnosprawnych korzystających z autobusu wynosiła 40, w tym: 24 seniorów i 16 uczniów. W 2024 r. liczba seniorów z niepełnosprawnością korzystająca z bezpłatnego transportu wyniosła 26 osób, natomiast liczba uczniów z orzecznym stopniem niepełnosprawności przewożona autobusem wyniosła 25 osób.

- **Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Libiążu w 2024 roku zrealizował działania w ramach Programu rządowego „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2019 – 2024.

Program zakładał wprowadzenie usługi asystenta, jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Osoby te miały możliwość skorzystania z pomocy asystenta, między innymi przy wykonywaniu codziennych czynności, załatwiania spraw urzędowych, czy podejmowaniu aktywności społecznej. Nadrzędnym celem usług asystenta było dążenie do poprawy funkcjonowania osoby niepełnosprawnej. Usługi asystenta wpisywały się w główny cel funkcjonowania Funduszu Solidarnościowego, którego ideą jest między innymi wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych.

Program miał na celu wsparcie:

a) dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,

b) osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego.

W 2024 roku w ramach Programu:

Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał na umowę zlecenie 24 osoby na stanowisku asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością. Okres zatrudnienia: od II – XII. 2024 roku. Asystenci osobiści osób z niepełnosprawnością udzielili wsparcia następującym osobom:

- 21 osób z orzeczeniem o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, którym przyznano usługi asystenckie.
- 3 dzieci w wieku do 16 r.ż. spełniających zapisy Programu.
- Liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności – 38 godzin miesięcznie.
- Liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 31 godzin miesięcznie.
- Liczba wykonanych godzin usług asystenckich dla dzieci w wieku do 16 r.ż. spełniających zapisy Programu 32 godziny miesięcznie.

Kwota środków przekazanych z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu:

337 998,67 zł.

5.4. Działania o charakterze środowiskowym realizowane w ramach Centrum Aktywności Lokalnej.

W podejmowanych przez gminę działaniach nastawionych na rozwiązywanie problemów społecznych konieczne jest stosowanie właściwych metod oraz ich modyfikowanie w zależności od potrzeb. Wśród takich metod pracy środowiskowej w gminie Libiąż są Centrum Aktywności Lokalnej. Działania środowiskowe realizowane w ramach tych metod stanowią duże wsparcie dla rodzin niezaradnych życiowo.

Jednym z ważnych działań środowiskowych było utworzenie Punktu Aktywności Obywatelskiej w 2010 roku dla mieszkańców gminy Libiąż. Celem jego działalności jest promowanie przedsięwzięć integrujących, prospołecznych, prozdrowotnych, edukacji nieformalnej poprzez informację o uprawnieniach, debaty społeczne oraz spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin. Do Punktu może przyjść każdy mieszkaniec gminy Libiąż, który potrzebuje informacji o formach pomocy, realizowanych dla rodzin, wziąć udział w spotkaniach ze specjalistami. Każdy mieszkaniec Gminy niezależnie od wieku może znaleźć dla siebie coś ciekawego, zajęcia bowiem organizowane są dla rodzin, dzieci i młodzieży, jak również dla seniorów.

Dzięki metodzie Centrum Aktywności Lokalnej w Ośrodku został zainicjowany Klub Wolontariusza, który zrzesza aktywne osoby działające na rzecz ludzi potrzebujących oraz animujące społeczność lokalną. Adresatami usług są dzieci i młodzież. W ramach Klubu Wolontariusza działa „Pogotowie lekcyjne”, czyli pomoc w nauce dzieciom i młodzieży szkolnej. Wolontariusze udzielają korepetycji z języka polskiego, języka angielskiego i matematyki.

Dzięki nowej metodzie pracy udało się także lepiej zdiagnozować problemy życiowe dotyczące mieszkańców gminy. Pomocne w ich rozwiązywaniu okazały się spotkania grupy samopomocy dla osób mających problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi. Grupa samopomocy daje poczucie bycia częścią wspólnoty, która akceptuje, mobilizuje i wspiera.

Dzięki wykorzystaniu metody CAL w pracy środowiskowej Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował wiele znaczących przedsięwzięć dla rodzin. Metoda CAL przyczyniała się do integracji sąsiedzkiej mieszkańców oraz ich mobilizacji do licznych działań na rzecz

własnego środowiska i rodzin zamieszkujących gminę Libiąż. Pracownicy Ośrodka wspólnie z rodzinami organizowali pikniki rodzinne, kampanie profilaktyczne o charakterze integracyjnym oraz wydarzenia środowiskowe, które miały na celu integrację oraz promowały pozytywne wzorce spędzania czasu wolnego w rodzinach.

DZIAŁANIA O CHARAKTERZE ŚRODOWISKOWYM

- ✓ Działania o charakterze środowiskowym realizowane w 2024 roku w Punkcie Aktywności Obywatelskiej:
 - Klub Seniora – Zajęcia w ramach projektu „Moc Libiąskiego Seniora” – ogółem 20 osób.
 - Zbiórka żywności w ramach akcji charytatywnej „Podziel się sercem ” przed Świętami Wielkanocnymi (54 wolontariuszy).
 - Piknik edukacyjno profilaktyczny „SIECIAKI NA WAKACJACH”. W pikniku uczestniczyło 65 dzieci.
 - Spotkanie edukacyjno – informacyjne dla seniorów „Bezpieczny Senior”. W spotkaniach wzięło udział 11 seniorów.
 - Zbiórka żywności w ramach akcji charytatywnej „Podziel się sercem” przed Świętami Bożego Narodzenia (62 wolontariuszy).
 - Spotkanie z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza - (14 osób).
 - Mikołajki dla dzieci w Punkcie Aktywności Obywatelskiej – (55 osób).
- ✓ **Klub Wolontariusza w 2024 r. zgromadził:**
 - 30 wolontariuszy długoterminowych.
 - 116 wolontariuszy akcyjnych.

Działalność wolontarystyczna polegała na:

Wolontariat długoterminowy:

- Prowadzeniu „Pogotowia lekcyjnego”- udzielania bezpłatnych korepetycji.
- Prowadzeniu zajęć rękodzieła artystycznego dla mieszkańców gminy Libiąż.

Wolontariat akcyjny:

- Pomoc podczas akcji charytatywnej „Podziel się sercem”.

W Punkcie Aktywności Obywatelskiej w 2024 r. odbyło się **48** spotkań z zakresu **rękodzieła artystycznego**, w których uczestniczyło narastająco **10** osób. Spotkania odbywały się w środy, od godziny 16.00 – 18.00.

Pogotowie lekcyjne dla dzieci z terenu gminy Libiąż odbywało się w poniedziałki i wtorki, od godz. 15.00 do 17.00. W 2024 roku odbyło się **480** zajęć, w których uczestniczyło narastająco **12** uczniów.

W Punkcie Aktywności Obywatelskiej w 2024 r. w ramach programu Gmina Przyjazna Seniorom odbywały się spotkania Klubu Seniora. Klub jest grupą nieformalną, organizowaną i prowadzoną przez samych seniorów, nie posiadającą osobowości prawnej. W 2024 r. odbyło się **90** spotkań, w których wzięło udział **20** osób. Podczas działalności Klubu Seniora zorganizowano między innymi: warsztaty kulinarne, warsztaty ogrodnicze, warsztaty artystyczne – tworzenie świec sojowych, zabawy relaksacyjne, między innym kalambury, gry planszowe.

✓ **Grupa samopomocy dla osób mających problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi.**

W 2024 roku odbyło się 86 spotkań indywidualnych, w których uczestniczyło 12 osób oraz 19 warsztatów grupowych, w których uczestniczyło 17 osób.

Tematem spotkań były trudności związane z wychowywaniem dzieci, natomiast celem tych spotkań było przede wszystkim zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych uczestników grupy.

✓ **Program Gmina Przyjazna Seniorom i Ogólnopolska Karta Seniora**

W dniu 27 maja 2021 r., Gmina Libiąż, jako pierwsza w powiecie chrzanowskim, dołączyła do grona samorządów przyjaznych seniorom. Burmistrz Gminy Libiąż podpisał „Porozumienie o partnerstwie w ramach Programu Gmina Przyjazna Seniorom – Ogólnopolska Karta Seniora” we współpracy z krakowskim Stowarzyszeniem Manko. Głównym koordynatorem i realizatorem Programu są pracownicy Klubu Integracji Społecznej przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Libiążu. Dzięki tej inicjatywie mieszkańcy w wieku 60+ mogą korzystać z Ogólnopolskiej Karty Seniora, uprawniającej do różnych udogodnień i zniżek na terenie

całej Polski w korzystaniu z instytucji kulturowych, usługowych, zdrowotnych itd. Do udziału w Programie zaproszono także lokalnych przedsiębiorców.

Karty oraz Magazyn Głos Seniora wydawane są w **Klubie Integracji Społecznej przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Libiążu.**

W roku 2024 r. w ramach Programu Gmina Przyjazna Seniorom zostały podjęte następujące inicjatywy:

- Gmina Przyjazna Seniorom – promocja samorządu, jako Gminy przyjaznej seniorom na nośnikach medialnych Głos Seniora, Stronach Internetowych, Facebook, mailing oraz na eventach seniorskich.
- Promocja lokalnych firm z gminy Libiąż.
- Dystrybucja magazynu „Głos Seniora” do seniorów z gminy Libiąż oraz lokalnych przedsiębiorców.
- Prowadzenie konkursów, które były publikowane w magazynie „Głos Seniora”.
- W dniu 25 listopada 2024 r., w Muzeum Lotnictwa Polskiego - odbyła się Konferencja "GŁOS SENIORA POLAKÓW ZA GRANICĄ", finansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w konkursie „POLONIA I POLACY ZA GRANICĄ 2024 – WYDARZENIA I INICJATYWY POLONIJNE” - organizowanej przez Stowarzyszenie MANKO - Głos Seniora. W wydarzeniu uczestniczyło blisko 130 gości z Austrii, Białorusi, Ukrainy, Litwy, Rumunii, Mołdawii, Wielkiej Brytanii, Australii, USA oraz przedstawiciele 39 samorządów m.in. z Libiąża, zrzeszonych w ramach Programu Gmina Przyjazna Seniorom. Podczas konferencji omawiano, jakie wyzwania stoją przed seniorami mieszkającymi w Polsce oraz poza jej granicami. Poruszane były kluczowe tematy tj.:
- współpraca międzynarodowa samorządów z Polonią,
- wyzwania seniorów mieszkających poza krajem – dostępność oraz bezpieczeństwo,
- zaangażowanie młodzieży w działania międzypokoleniowe.

Kończącą uroczystość zakończono pokazem mody odblaskowej Stylowych Seniorów pn. „BEZPIECZNIE, STYLOWO, ODBLASKOWO” oraz podziękowaniem za tak liczny udział w Konferencji.

- W dniu 06 września 2024 r. odbyły się XI Międzynarodowe Senioralia w Krakowie.

Wydarzenie to zorganizowane zostało przez Stowarzyszenie MANKO - Głos Seniora oraz Międzynarodowy Instytut Rozwoju Społecznego. Wzięło w nim udział 6000 osób, a wśród

nich: mistrz rajdowy Sobiesław Zasada, DJ Vika, zespół Duo Performance i gwiazda wieczoru tenor Mirosław Niewiadomski. Swoją obecnością zaszczyliła również minister ds. polityki senioralnej Marzena Okła - Drewnowicz, która objęła wydarzenie patronatem honorowym. Dzięki organizatorom i ich licznym partnerom, po raz kolejny Kraków stał się miastem aktywnych seniorów, którzy chcą poszerzać własne horyzonty i pokazać, że wiek nie jest dla nich żadnym ograniczeniem. Do Parku im. Henryka Jordana przybyli przedstawiciele z ponad 115 Gmin Przyjaznych Seniorom. Wśród uczestników byli również zaproszeni seniorzy z terenu gminy Libiąż oraz uczestnicy z 7 państw (Australia, Austria, Filipiny, Ukraina, Wielka Brytania, Słowacja, Litwa), aby pokazać siłę współpracy na rzecz osób starszych w Polsce. Podczas Senioralii było obecnych 65 wystawców, przedstawicieli instytucji i organizacji, którzy przygotowali dla uczestników specjalny program. Seniorzy mogli skorzystać z licznych porad lekarskich: psychologa, prawnika i ekonomisty oraz badań: badań kardiologicznych, ciśnienia, słuchu, wzroku, poziomu cukru we krwi oraz pomiaru masy ciała, gęstości kości, przeglądu lekowego – a to wszystko dzięki wykwalifikowanym pracownikom. Uczestnicy otrzymali sporą dawkę wiedzy również podczas wykładu pt. „Dbaj o słuch i żyj aktywnie”. Oczywiście nie zabrakło również wykładów, które w ramach kampanii „Bezpieczny Senior. Stop manipulacji – nie daj się oszukać” przypomniały o tym, w jaki sposób unikać oszustw i jak reagować na wszelkie próby manipulacji ze strony przestępców.

Tabela Nr 13. Liczba seniorów, którzy w latach 2021-2024 skorzystali z Ogólnopolskiej Karty Seniora oraz liczbę wydanych Ogólnopolskich Magazynów „Głos Seniora”.

Ilość	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba wydanych Kart Seniora	717 szt.	398 szt.	223 szt.	662 szt.
Liczba wydanych Ogólnopolskich Magazynów „Głos Seniora”	150 szt.	220 szt.	450 szt.	475 szt.

Karty Seniora są wydawane w Klubie Integracji Społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Libiążu. Koordynatorem działań realizowanych w ramach programu „Gmina Przyjazna Seniorom” jest Zespół Integracji Społecznej.

ROZDZIAŁ 6: Analiza SWOT – ocena uwarunkowań efektywnej realizacji Programu.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
▪ Szeroki katalog świadczeń społecznych i socjalnych • Działania w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Libiąż na lata 2021 – 2026. • Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Gminie Libiąż na lata 2023 – • Działania środowiskowe w Punkcie Aktywności Obywatelskiej w Libiążu. • Klub Integracji Społecznej przy OPS w Libiążu. • Zespół Interdyscyplinarny w Libiążu • Telefon zaufania. • Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób i rodzin z problemem przemocy. • Punkt Mediacyjny przy OPS w Libiążu. • Grupa wsparcia dla ofiar przemocy domowej. • Grupa samopomocy dla osób mających problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi. • Żłobki dla dzieci. • Wsparcie asystenta rodziny. • Wspierania rodzin w postaci asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością. • Poradnictwo indywidualne prowadzone przez konsultantów psychologa i radcę prawnego oraz specjalistów reintegracji zawodowej. • Aktywna współpraca instytucji, organizacji działających na rzecz rodziny. • Dobrze wykształcona kadra pracowników działających na rzecz dziecka i rodziny.	• Brak odpowiednich wzorców do naśladowania w rodzinach dysfunkcyjnych. • Wzrost liczby rodzin z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. • Wzrost liczby rodzin niepełnych. • Nakładanie na gminę nowych zadań bez zabezpieczenia środków finansowych na ich realizację. • Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej. • Roszczeniowość rodzin. • Brak lekarzy specjalistów, w szczególności psychologów i psychiatrów dziecięcych na terenie Gminy Libiąż. • Postępujący proces starzenia się społeczeństwa w gminie Libiąż.

• Poparcie działań i współpraca z samorządem gminy. • Funkcjonowanie na terenie powiatu Powiatowego Ośrodka Wsparcia Dziecka i Rodziny oraz Ośrodka Interwencji Kryzysowej. • Baza instytucji wspierających rodzinę (Policja, Sąd, placówki oświatowe, OPS, Świetlica Środowiskowa, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Dzienny Dom „Senior +”, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe). • Organizacja spędzania czasu wolnego dla rodzin z dziećmi i młodzieży oraz baza lokalowa (Libiąskie Centrum Kultury, Punkt Aktywności Obywatelskiej, Miejska Biblioteka Publiczna. • Funkcjonowanie na terenie gminy świetlic szkolnych i Klubów dla dzieci i młodzieży. • Infrastruktura i dobre zaplecze sportowe (kluby sportowe, boiska, miejsca rekreacyjne, baseny) • Zapewnienie przez gminę Libiąż transportu dotyczącego przewozu dzieci z niepełnosprawnością do placówek oświatowych oraz seniorów do Dziennego Domu „Senior +” w Libiążu. • Zapewnienie wsparcia dla osób 60+ z gminy Libiąż poprzez dostęp do „teleopieki”.	
--	--

SZANSE	ZAGROŻENIA
• Rozwój nowych narzędzi i metod pracy z rodzinami przeżywającymi trudności życiowe. • Pozyskiwanie środków zewnętrznych na aktywizację zawodową i społeczną osób w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym. • Kontynuacja pracy asystenta rodziny w celu pomocy dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. • Rozwój wolontariatu. • Pedagogizacja rodziców. • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. • Rządowe Programy zwiększające środki finansowe w obszarze wsparcia rodziny, edukacji i pomocy społecznej. • Rozszerzenie oferty działań profilaktycznych. • Możliwość podnoszenia kwalifikacji przez osoby pracujące w obszarze wspierania rodziny.	• Osłabienie się funkcji rodziny. • Zanik więzi, tradycji rodzinnych. • Wzrost zjawisk dysfunkcyjnych (przemoc, alkoholizm, uzależnienia, w tym od Internetu, hazard). • Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej – zjawisko wyuczonej bezradności. • Zaniechanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców wynikające z niskich kompetencji wychowawczych rodziców. • Ograniczenie środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. • Izolacja społeczna rodzin dysfunkcyjnych. • Anonimowość i brak nadzoru społecznego. • Wzrost osób długotrwale chorych i osób z niepełnosprawnością. • Niekorzystne prognozy demograficzne. • Eskalacja przemocy rówieśniczej • Zagrożenia dzieci i młodzieży wynikające z nadmiernego korzystania z mediów społecznościowych. • Wzrost deficytów w sferze psychicznej dzieci i młodzieży, prowadzących do depresji oraz samobójstw. • Wzrost dostępności dzieci i młodzieży do używek.

ROZDZIAŁ 7: Adresaci Programu

Adresatami Programu są dzieci i rodziny zamieszkujące gminę Libiąż, które z powodu występujących problemów i trudności wymagają wsparcia i pomocy, w tym:

1. Rodziny ubogie i zagrożone ubóstwem.
2. Rodziny dotknięte przemocą i wszelkimi uzależnieniami.
3. Rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
4. Rodziny niepełne oraz wielodzietne.
5. Rodziny z osobami niepełnosprawnymi.
6. Dzieci i młodzież z rodzin wymagających wsparcia.
7. Inne rodziny wymagające wsparcia.

ROZDZIAŁ 8: Cele i zadania Programu

Cel główny: Wzmocnienie systemu wsparcia w Gminie Libiąż umożliwiającego przezwyciężanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzin, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz poprawy jakości życia w rodzinie.

Cele szczegółowe:

- I. Wspieranie rodzin zagrożonych i rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach.
- II. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- III. Zapewnienie rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji wsparcia materialnego oraz bezpieczeństwa socjalnego.
- IV. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych, wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.
- V. Zapewnienia bezpieczeństwa dziecku i rodzinie poprzez przeciwdziałanie przemocy domowej.
- VI. Przeciwdziałanie wykluczeniu i degradacji społecznej rodziny poprzez aktywizację społeczno-zawodową członków rodziny pozostających poza rynkiem pracy.

Cel szczegółowy I: Wsparcie rodzin zagrożonych i rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWA- NY TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁO FINANSOWANI A
Systematyczna praca socjalna z rodzinami wieloproblemowymi.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2025- 2027	Środki własne
Rozbudowa sieci poradnictwa specjalistycznego oraz działalność profilaktyczna, informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy , stosowania właściwych metod opiekuńczo-wychowawczych.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny w Libiążu, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, Świetlica Środowiskowa	2025-2027	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne, dotacje
Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych, skierowanych do rodziców i dzieci.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe	2025-2027	Środki własne realizatorów
Wsparcie rodzin wieloproblemowych, w tym z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne - dotacje
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez sport, rekreacje i działalność kulturalną.	Libiąskie Centrum Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, kluby sportowe, OPS, placówki oświatowe, Świetlica Środowiskowa,	2025-2027	Środki własne realizatorów, Środki zewnętrzne,

Cel szczegółowy II: Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWA- NY TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁO FINANSOWA- NIA
Wspieranie rodzin i dzieci przez asystenta rodziny, pedagogów i wychowawców Świetlicy Środowiskowej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Świetlica Środowiskowa, placówki oświatowe	2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne - dotacje
Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodzin	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Świetlica Środowiskowa.	2025-2027	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
Organizowanie szkoleń, konferencji, warsztatów dla rodziców	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie , placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	2025-2027	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
Indywidualne poradnictwo zawodowe, psychologiczne i pedagogiczne	Ośrodek Pomocy Społecznej, Klub Integracji Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Świetlica Środowiskowa, placówki oświatowe	2025-2027	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
Rozwój wolontariatu	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe	2025-2027	Środki własne

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWA- NY TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁO FINANSOWA- NIA
Promowanie rodzinnej integracji poprzez działania środowiskowe w ramach CAL, projektów ze środków unijnych zmierzające do: prawidłowego pełnienia ról rodzicielskich, stosowania właściwych metod wychowawczych, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, prawidłowej komunikacji w rodzinie, kształtowanie norm i wartości rodzinnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Libiąskie Centrum Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Świetlica Środowiskowa	2025-2027	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
Wspieranie rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze wynikające z niepełnosprawności ich członków przez Asystenta Osobistego Osoby z Niepełnosprawnością	Ośrodek Pomocy Społecznej	2025 - 2027	Środki zewnętrzne - dotacje

Cel szczegółowy III: Zapewnienie rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji wsparcia materialnego oraz bezpieczeństwa socjalnego.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
Świadczenie pomocy społecznej rodzinom, żyjącym w trudnych warunkach materialno-bytowych.	Ośrodek Pomocy Społecznej, zespoły charytatywne działające przy parafiach	2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne - dotacje
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin będących w trudnej sytuacji posiłków w szkołach i przedszkolach.	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe	2025-2027	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne – dotacje, programy rządowe
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki, wyprawka szkolna	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół i Przedszkoli, zespoły charytatywne	2025-2027	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne - dotacje
Udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy w formie stypendiów.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół i Przedszkoli	2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne

Cel szczegółowy IV: Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych, wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWA- NY TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁO FINANSOWA- NIA
Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Policja, kuratorzy sądowi, placówki oświatowe	2025-2027	Środki własne realizatorów
Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.	Ośrodek Pomocy Społecznej, kuratorzy sądowi, Policja, placówki oświatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2025-2027	Środki własne realizatorów
Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (w tym pomoc psychologiczna, pedagogiczna i prawna).	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, placówki oświatowe	2025-2027	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
Terapie i mediacje	Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	2025-2027	Środki własne realizatorów
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne	Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	Środki własne, dotacje
Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocy	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	2025-2027	Środki własne realizatorów
Działania i usługi realizowane w Dziennym Domu „Senior+” w Libiążu	Ośrodek Pomocy Społecznej	2025–2027	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne - dotacje

Cel szczegółowy V: Zapewnienia bezpieczeństwa dziecka i rodzinie poprzez przeciwdziałanie przemocy domowej.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci i rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe, służba zdrowia, kuratorzy sądowi, Świetlica Środowiskowa, Policja	2025-2027	Środki własne realizatorów
Skierowanie i finansowanie pobytu w placówkach wsparcia dzieci i rodzin w sytuacjach kryzysowych.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	2025-2027	Środki własne realizatorów
Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	Środki własne,
Działania w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego w Libiążu	Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, kuratorzy sądowi, pedagodzy, służba zdrowia,	2025-2027	Środki własne realizatorów
Działalność Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla osób i rodzin z problemem przemocy	Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	Środki własne
Działalność Punktu Mediacyjnego skierowana na rozwiązywanie konfliktów rodzinnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	Środki własne
Grupa wsparcia dla ofiar przemocy domowej	Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	Środki własne
Pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej udzielana przez pracowników socjalnych, specjalistów pracy socjalnej oraz pedagoga, psychologa i prawnika.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej	2025-2027	Środki własne

Cel szczegółowy VI: Przeciwdziałanie wykluczeniu i degradacji społecznej rodziny poprzez aktywizację społeczno-zawodową członków rodziny pozostających poza rynkiem pracy.

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
Działania aktywizujące zawodowo i społecznie na rzecz rodzin, w których członkowie pozostają bez pracy, w tym działania w ramach projektów ze środków unijnych.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Klub Integracji Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy	2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Prowadzenie pracy socjalnej w kierunku aktywizowania zawodowego bezrobotnych	Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	Środki własne
Organizacja prac społecznie użytecznych na terenie gminy Libiąż.	Ośrodek Pomocy Społecznej, jednostki organizacyjne Gminy	2025-2027	Środki własne, środki zewnętrzne
Kontynuacja działań środowiskowych w Punkcie Aktywności Obywatelskiej w ramach modelu OPS jako „Centrum Aktywności Lokalnej” – CAL.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	Środki własne
Klub Wolontariusza przy OPS w Libiążu.	Ośrodek Pomocy Społecznej	2025-2027	Środki własne

ROZDZIAŁ 9: Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027.

Źródłami finansowania planowanych działań będą:

- środki własne gminy Libiąż,
- środki pochodzące z funduszy zewnętrznych, w tym rządowych, pozarządowych, funduszy unijnych,
- środki pochodzące z dotacji,
- środki własne organizacji pozarządowych

ROZDZIAŁ 10: Monitoring Programu

Monitoring realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu danych będących w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Libiążu. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych podmiotów zaangażowanych w realizację Programu. Rezultatem monitoringu będzie sprawozdanie roczne, o którym mowa w art. 179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Monitoring będzie prowadzony przy zastosowaniu wskaźników osiągnięcia poszczególnych celów, którymi są:

1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej.
2. Liczba dzieci objęta wsparciem Świetlicy Środowiskowej.
3. Liczba dzieci korzystających z rządowego programu „Pomocy państwa w zakresie dożywiania”.
4. Liczba rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa.
5. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.
6. Liczba uczestników grup wsparcia oraz grupy samopomocy realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Libiążu.
7. Liczba konsultacji w Klubie Integracji Społecznej.
8. Liczba uczestników działań w Punkcie Aktywności Obywatelskiej.

Zakończenie

Przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyznaczają dwa zasadnicze obszary działania:

- w pierwszym z nich kładzie się nacisk na utrzymanie dzieci w naturalnym środowisku,
- w drugim na zapewnienie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowywania przez rodziców biologicznych.

„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027” zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodziny i wychowywania dzieci w rodzinach biologicznych oraz przywracania rodzinom zdolności do przezwyciężania ich problemów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.